

DRAUGAS

2ND CLASS
OCTOBER 2 1993

THE LITHUANIAN WORLD - WIDE DAILY

Vol. LXXXIV Kaina 60 c.

ŠEŠTADIENIS - SATURDAY, SPALIS - OCTOBER 2, 1993

Nr. 190

Zinios iš Lietuvos - Elta

Butkevičius prisiima atsakomybę už SKAT incidentą

Vilnius, spalio 1 d. (Elta) — Krašto apsaugos ministras Audrius Butkevičius vakar Seime vyriausybės valandos metu pareiškė prisiimdamas didžiausią kaltę ir visišką atsakomybę dėl ginkluotos SKAT grupės pasitraukimo iš miško rugsėjo pradžioje. Jis dar kartą patvirtino, kad dėl to priimtas jo sprendimas atsistatydinti iš ministro pareigų yra tvirtas.

A. Butkevičius, nagrinėdamas incidento aplinkybes ir priežastis bei atsakydamas į Seimo narių klausimus, tvirtino, kad dėl to nemaža dalimi kaltos ir politinės jėgos, kurios stengėsi patraukti į savo pusę krašto gynybinę struktūrą, tarp jų ir Savanoriškąją Krašto Apsaugos Tarnybą. Tarp priežasčių, paskatinusių SKAT grupės pasitraukimą į mišką, ministras nurodė ir tai, jog neparengti įstatyminiai aktai, reguliuojantys gynybos struktūrų veiklą, nėra socialinių garantijų kariškiams, prastas kariuomenės materialinis aprūpinimas. A. Butkevičius sakė nesiūlysiąs, kad incidento organizatoriai aktyviausi dalyviai būtų patraukti baudžiamojon atsakomybėn. Jiems bus paskirtas drausminis nuobaudos. Dalis jų jau nepriklauso SKAT sistemai. Audrius Butkevičius apgailestavo, jog incidentas labai pakenkė Lietuvos tarptautiniam prestižui, sakė, jog Generalinė prokuratura turi ištirti incidento aplinkybes.

Piketas reikalavo pripažinti Želigovskio okupaciją

Vakar įvairios Lietuvos visuomeninės organizacijos prie Seimo rūmų surengė piketą. Jame dalyvavo apie 400 žmonių. Piketo dalyvių plakatai skelbė: „Reikalaujame istoriškai teisingos sutarties su Lenkija“, „Lenkija privalo pasmerkti Želigovskio okupaciją“, „Sutarciai su Lenkija — taip, Želigovskiui — ne“. Priimta rezoliucija, kuria, vykstant piketui, Seimo posėdyje perskaite Seimo narys Algirdas Patackas. Rezoliucijoje pritariama Seimo užsienio reikalų komiteto ir užsienio reikalų ministerijos pozicijai Lietuvos ir Lenkijos sutarties preambulėje įvertinti 1920-1939 metų okupacijos padarinius. Kitoje piketo dalyvių rezoliucijoje primenamas Rytų Lietuvos visuomeninių organizacijų ankstesnis reikalavimas teisiskai įvertinti antikonstitucinę veiklą asmenų, kurie po 1990 metų kovo 11 d. dalyvavo veiksmuose, nukreiptuose prieš Lietuvos Respublikos nepriklausomybę bei jos teritorijos vientisumą.

Santaupų kompensavimas bus svarstomas Seime

Istatymo projektas dėl gyventojų santaupų kompensavimo ir akcijų (pajų) vertės atstatymo bus svarstomas Seime artimiausiu metu. Rugsėjo 30 d. posėdyje projektą pateikė Gediminas Vagnorius. Seimas 81 balsu pateikimui pritarė. Iki svarstymo bus pateiktos vyriausybės, taip pat Seimo Biudžeto

ir finansų komisijos išvados.

Pristatydamas projektą, Gediminas Vagnorius pranešė, kad Tėvynės Sąjungos (Lietuvos konservatorių), Lietuvos Sąjūdžio politinių kalinių bei tremtinių sąjungos iniciatyva surinkta 300,000 Lietuvos piliečių parašų, remiančių šį įstatymo projektą.

NATO nori gilinti ryšius

NATO generalinis sekretorius Manfred Woerner atsiuntė prez. Algirdui Brazauskui laišką, kuriame reiškiamas pasitenkinimas Rusijos armijos išvedimu iš Lietuvos. Tai istorinis įvykis ir svarbus indėlis į regiono ir Europos stabilumą, rašoma laiške.

Manfred Woerner pareiškė norą gilinti NATO ir Lietuvos ryšius ir tikisi tolesnio aktyvaus dalyvavimo šiame Šiaurės Atlanto gynybos organizacijos darbe. M. Woerner pakvietė Algirdą Brazauską apsilankyti NATO būstinėje su oficialiu vizitu kitų metų pradžioje.

Pabaltijo šalių organizacija pradės darbą

Spalio 15 d. rengiamas Baltijos Asamblėjos prezidiumo posėdis, spaudos konferencijoje pranešė Seimo Užsienio reikalų komiteto pirmininko pavaduotojas Linas Linkevičius. Baltijos valstybių bendradarbiavimas, jų vyriausybės vadovams nesenai pasirašius atitinkamus susitarimus, tampa kokybiškai nauju reiškiniu integravimosi procese, jis sakė. Bus bendradarbiaujama per valstybių vadovų susitikimus, Baltijos valstybių ministrų tarybą ir parlamentinius ryšius, pažymėjo Linas Linkevičius. Pasak jo, tokia bendradarbiavimo struktūra susilaukė tarptautinių organizacijų ir Šiaurės Tarybos pritarimo.

Tris dienas Vilniuje vyko Baltijos Jūros Apsaugos Konvencijos šalių Helsinkio darbo grupės posėdis, kuriame nagrinėtos Baltijos jūroje palaidotų cheminių ginklų problemos. Pasak darbo grupės vadovo Danijos karalystės gamtos apsaugos darbuotojo F. Otzen, numanoma, kad Baltijos jūroje nuo II pasaulinio karo pabaigos iki 1948 metų yra nuskandinta 296,000 tonų Vokietijos cheminių ginklų, tarp jų — nervus paralyžuojančių medžiagų, kovinių dujų, chemikalų su arsenu. Šie ginklai buvo skandinami į šiaurės rytus nuo Gotlando salos, į rytus nuo Bornholmo salos, Skagerako, Mažojo Beldo sąsiauriuose.

Oficialiame darbo grupės pranešime nurodoma, kad nuskandintos cheminės medžiagos neturi poveikio Baltijos jūroje sugaunamoms žuvims, tačiau pats grupės vadovas sako, kad dar nėra tikslų žinių, ar tikrai jūros dugne esantys cheminiai ginklai visiškai nepakenkė Baltijos jūros faunai ir florai. Nutarta rekomenduoti žvejams nežuikauti cheminių medžiagų skandinimo vietose. Taip pat dar nėra nustatyta, kas mažiausiai pavojinga: palikti cheminių

Ketvirtadienį 3:45 val. ryto centrinės Indijos cukrinių nendrių auginimo sritį sukrėtė stipriausias žemės drebėjimas per 50 metų. Penktadienio rytą žuvusiųjų jau buvo priskaičiuota 21,000. Prie sukrėtimo epicentro buvo visiškai sugriauti 80% gyvenamųjų namų. Čia gyvos išlikusios moterys Killari miestelyje rauda savo šeimų žuvusiųjų.

Vokiečiai pripažįsta: Vizų į Vokietiją padėtis — gerintina

Vilnius, rugsėjo 23 d. — Lietuvoje lankantis Vokietijos Bundestago atstovams, buvo suaukta ir spaudos konferencija, kurioje jie buvo paklausti apie sunkumus Lietuvos gyventojams gauti vizas į Vokietiją.

Vokietijos parlamentarų delegacijos vadovas, dr. Dionis Jobst, pripažino, kad vizų išdavimo tvarka Vokietijos ambasadoje Lietuvoje yra gerintina. Kaip rašo „Tiesos“ laikraščio korespondentas Gediminas Končius rugsėjo 23 d. numeryje, jie žadėjo prašyti savo Užsienio reikalų ministeriją skirti daugiau lėšų ambasados personalui plėsti ir irangai išgyti. Tačiau galima suprasti ir jų problemas. Europos Bendrijos saugumas reikalauja kontroliuoti rytines sienas.

Kol kas iš Rytų Europos be vizų į Vokietiją gali įvažiuoti tik Čekijos, Slovakijos ir Vengrijos piliečiai. Vokietijos parlamentarai žadėjo, kad Vokietija skirs daugiau dėmesio Lietuvos smul-

ginklų krovinių jūros dugne, ar iškelti juos į krantą.

Kitas darbo grupės posėdis vyks 1994 m. sausio mėnesį Kopenhagoje.

Butuose bus šilčiau ir bus vandens

Lietuvos vyriausybė pritarė Energetikos ministerijos pasiūlymui patalpų šildymo temperatūrą padidinti nuo 13 iki 15 laipsnių Celsijaus (nuo 55 iki 59 F), žiemą kasdien tiekti karštą vandenį, imti mokesį iš gyventojų po 50 centų už 1 kvadratinį metrą šildymo ploto, pranešė ministras pirmininkas Adolfas Šleževičius įprastinėje ketvirtadienio spaudos konferencijoje. Paskaičiuota, kad šilumos padidinimas 2 laipsniais biudžetui turėtų kainuoti dar apie 16 milijonų litų. Ši žiemos sezono gyventojai už šilumą mokės tris kart daugiau, negu pernai, bet dar tris kartus pigiau, negu ji kainuoja.

kiems ir vidutiniams verslininkams, kuriems kol kas sunku gauti informaciją apie partnerius užsienyje, jų patikimumą, padėti sutvarkyti uždelstus atsiskaitymus.

Pokalbyje dalyvavęs Vokietijos ambasados Lietuvoje ekonomikos patarėjas Stefan Gallon pridūrė, kad, esant reikalui, verslininkai gali gauti ambasadoje informaciją apie savo partnerius Vokietijoje.

Reportažą Končius baigė, rašydamas: „Kaip ir kiekviename pokalbyje apie užsienio investicijas į Lietuvos ūkį, iškilo žemės pirkimo problema — kol mūsų įstatymai neleidžia užsieniečiams tapti žemės savininkais, tol didesnių privataus kapitalo investicijų nesulauksime“.

Darbininkai piketuoją Lietuvos Banką

Vilnius, rugsėjo 27 d. — Penkiolika autobusų piketuotojų rugsėjo 23 d. atvyko iš Kauno, Vilniaus apylinkių, Šiaulių, Klaipėdos ir Ukmergės protestuoti tai, kad nesutvarkyti atsiskaitymai bankuose, kad muitų mokesčiai — plėšikiški, kad profsąjungos nebepastatytų jokios galios ir kad darbdaviai nevaržomai gali atleidinėti darbininkus ir jų saskaita kelti administracijos atlyginimus. Nors įmonės įstatymas yra priimtas, tačiau jo niekas nesilaiko, skundžiasi darbininkai.

Pirmasis jų mitingas buvo prie Lietuvos Banko. Čia į juos niekas nereagavo. Piketuotojai pasuko link vyriausybės rūmų. Negavę konkrečių atsakymų, piketuotojai patraukė Seimo link. Čia laukė policija, o i Nepriklausomybės aikštę išėjo keli Seimo nariai. Išsakę savo skundus, piketo atstovai buvo pakviesti į Seimą įteikti savo reikalavimus. Šią savaitę pramonės darbininkų problema turėtų svarstyti vyriausybė.

Prie JAV ambasados Taline sprogo bomba

Talinas, rugsėjo 29 d. (RFE/RL) — Rugsėjo 28 d. paryčiais bomba sprogo prie JAV ambasados Taline. Buvo sudaužytas satelitinio signalų priimtuvas, kabelių mazgų dėžė ir daugelis langų apylinkėje. Nebuvo sužeidimų. Nebuvo įspėjimų apie sprogimą, ir niekas nepasidėmė atsakomybės už tą veiksmą.

Estijos Vidaus ministerijos žinių tarnyba spėja, kad sprogimas buvo politiška motyvuotas, nes įvyko tuoj pat po JAV prez. Bill Clinton susitikimo su Pabaltijo šalių prezidentais.

Milžiniškas skirtumas tarp skaitomų ir mokamų palūkanų

Vilnius, spalio 1 d. — Rugsėjo pradžioje ministras pirmininkas Adolfas Šleževičius teigė, kad infliacija Lietuvoje rugpjūčio mėnesį nesiekė 1%, tačiau už paskolas litais bankai ima nuo 85% iki 150% metinių palūkanų, o už paskolas konvertuojama valiuta — „Vilniaus“ bankas ima 72%, „Litimpex“ bankas ir „Balticbank“ — 80% metinių palūkanų.

Už indėlius litais bankai moka nuo 35% iki 80% metinių palūkanų. Už indėlius konvertuojama valiuta Lietuvos bankai moka nuo 5% iki 25% metinių palūkanų.

Palūkanų dydis priklauso nuo indėlio dydžio bei laikymo termino. Įstatymas dėl palūkanų ir dividendų apmokestinimo dar neatšauktas, ir norint tiksliai žinoti indėlininkų ir bankų pelną, reikia atimti 20% mokesį, rašo dienraštis „Lietuvos rytas“.

— Seimas priėmė Bankroto įstatymo pataisas — įmonė pripažįstama bankrutavusia ne tik teismo sprendimu, bet ir kreditorių susirinkimo sprendimu. Opozicinės frakcijos Tėvynės Santaros nariai balsuojant susilaukė.

— Lietuvoje praėjusią savaitę buvo skraidrus ir šaltas oras.

DRAUGAS

IŠEIVIJOS LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500 TELEFAKSAS (312) 585-8284

Prez. A. Brazausko susitikimai New Yorke

New Yorkas, spalio 1 d. — Lietuvos Misijsa prie Jungtinių Tautų papildomai informuoja apie Pabaltijo šalių prezidentų susitikimą su JAV prez. Bill Clinton JAV Misijsos prie JT patalpose rugsėjo 27 dieną.

Planuotas pusei valandos pokalbis truko beveik dvigubai ilgiau — apie 50 min. Lietuvos prezidentas Algirdas Brazauskas, aukštai įvertinęs dvišalių Lietuvos ir JAV santykių raidą, pabrėžė demokratijos įsitvirtinimo valstybėse ir rytus nuo Lietuvos, ypač Rusijoje, svarbą. Prez. Bill Clinton pasakė, kad JAV visiškai remia Rusijos prezidento Boris Jelcino pastangas stabilizuoti padėtį Rusijoje jos kelyje į demokratiją ir laisvą rinką. Jungtinės Valstijos kaip ir anksčiau tvirtai laikysis linijos dėl Rusijos armijos išvedimo iš Latvijos ir Estijos.

Baltijos valstybių prezidentai pakvietė prez. Bill Clinton apsilankyti Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje. Trijų Pabaltijo prezidentų vardu Lietuvos prez. A. Brazauskas įteikė JAV prezidentui dovaną — gintaro suvenyrą. Padėkojęs Bill Clinton pastebėjo, kad gintaru ypač apsidžiaugs jo dukterė. JAV prezidentas papasakojo, kad mažame miestelyje Arkansas valstybėje, kuriame jis augo gyveno nemaža lietuvių. „Nuo vaikystės man liko apie juos palankūs įspūdžiai“, pastebėjo B. Clintonas, „ypač aš įsidėmėjau jų laisvės troškimą“.

Pagal programą buvo numatyta, kad visi keturi prezidentai po pokalbio JAV Jungtinių Tautų misijoje pėsti įveiks nedidelį atstumą iki Jungtinių Tautų rūmų. Tačiau tik išėjus į lauką, pradėjo smarkiai lyti. Prezidentai kiek suslapo ir tam, kad pervažiuotų į kitą gatvės pusę. Prez. Bill Clinton visus pakvietė į savo automobilį. Tačiau nepaisant gamtos išdaigų visi keturi prezidentai laiku atvyko į Jung-

tinių Tautų generalinio sekretoriaus suruoštus pietus atvykusiems į 48-tą Generalinės Asamblėjos sesiją valstybių vadovams.

Kiti susitikimai

Tą pačią dieną, pirmadienį, Jungtinių Tautų rūmuose trys Baltijos valstybių prezydentai UNICEF (JT Vaikų fondo) direktoriaus akivaizdoje pasirašė Pasaulinę deklaraciją dėl vaikų išgyvenimo, apsaugos ir vystymo.

Po to prez. Algirdas Brazauskas susitiko su Vokietijos Federalinės Respublikos užsienio reikalų ministru Klaus Kinkel jo rezidencijoje New Yorke. Pokalbyje buvo aukštai įvertinti dinamiskai besivystantys Lietuvos ir VFR santykiai, kuriuos sutvirtins pasikeitimas aukščiausio lygio vizitais. Buvo pasikeista nuomonėmis dėl bevizinio režimo įvedimo galimybių.

Prezidentas Brazauskas palietė klausimą dėl kompensacijos Lietuvos gyventojams, nukentėjusiems nuo nacių režimo. Min. Klaus Kinkel pastebėjo, kad susivienijusi Vokietija pergyvena tam tikrus ekonominius sunkumus, kad ji jau užbaigusi kompensacijų ir mokėjimo etapą. Remdamasis Federalinės vyriausybės pozicija, K. Kinkel siūlė ieškoti šios problemos sprendimą naujais būdais, nukreiptais į ateitį.

Prezidentas A. Brazauskas susitiko ir su didele grupe verslininkų, atstovaujančių apie 20 stambių JAV kompanijų. Jis supažindino juos su Lietuvos ekonomika ir jos perspektyvomis, papasakojo apie investicijų galimybes, atsakė į jų klausimus.

Vakare, „Kultūros židinyje“ gausiai susirinko New Yorko lietuvių visuomenės atstovai. Šiltai sutiktas Lietuvos prezidentas papasakojo apie tai, kuo gyvena Lietuva ir jos žmonės, kvietė išsiviją vienyti pastangas, kad visi kartu kuo greičiau pasidžiaugtume teigiamais rezultatais. Beveik valandą prez. Brazauskas atsakinėjo į klausimus apie padėtį Lietuvoje, santykius su išsivija.

Rugsėjo 28 d. prez. A. Brazauskas Jungtinių Tautų rūmuose susitiko su Kinijos vice premjeru ir užsienio reikalų ministru Qion Qichen. Buvo pažymėta, kad Lietuvos ir Kinijos santykiai, ypač ekonomikos srityje, vystosi abiem valstybėms palankia linkme. Kinijos atstovas įvertino Rusijos armijos išvedimą kaip Lietuvos diplomatijos ir tarptautinio teisingumo pergalę. Buvo aptartas planuojamas š.m. pabaigoje Lietuvos prezidento vizitas į Kiniją.

KALENDORIUS

Spalio 2 d.: Angelai sargai; Modestas, Liza, Girdutis, Pavandė.

Spalio 3 d.: 27 eilinis sekmadienis; Evaldas, Kristina, Rimas, Eitvilas, Atlanta.

Spalio 4 d.: Šv. Pranciškus Azyžietis; Aura, Eivydė, Gailius.

Spalio 5 d.: Placidus, Edvinas, Galė, Upinė, Gilda, Karina.

IŠ ATEITININKŲ GYVENIMO

VASARA TARP ATEITININKŲ LIETUVOJE

BIRUTĖ BUBLIENĖ

(Tęsinys)

I stovyklą Žemaitijoje

Kelionė į JAS stovyklą Žemaitijoje labai smagi, nes turėjome geriausią ir greičiausią vairuotoją Lietuvoje — nuoširdų ir linksmą kun. Rimą Gudelį. Automobiliję buvome penki: kun. Rimas, LAF vice-pirmininkė ses. Daiva Kuzmicaitė, panevėžietė ateitininkė ir Žemaitijos JAS stovyklos mergaičių vadovė Ieva Kutrevičiūtė, meno vadovė ir vakarienių programų pagalbininkė Mildutė Bublytė iš Detroito ir aš pati. Įdomiai šnekučiuodami, kartais garsiai dainuodami, smalsiai žvalgėmės pro langus, gerėdamiesi gražia gamta.

Įdomus kun. Rimo keliavimo būdas — keliaujama be jokio žemėlapių, net tiksliai nežinodamas kur ta stovyklavietė. Pagal jį — tai smulkmena, kelionė tokiu būdu keliaujant būna įdomesnė. Jei suklysim — daugiau Žemaitijos pamatysime, o galų gale pasiklausime. Tikrai! Šitokiu būdu pamatėme Žemaitijos žymiai daugiau, ir nors pavėluotai, pasiklausė bent puszinį žmonių, pagaliau atradome Pajūrio kaimą prie Jūros upės.

Žemaitijos gamta labai graži ir įvairi. Žavėjomės nuostabiais gamtovaizdžiais. Matėme pilikalnius, ant kurių senovėje stovėjo pilys; tankius miškus ir pušynus, didelius ūkius, kurių nameliai papuošti lietuviškais ornamentais, mėlynus ežerus ir upes, simpatiškus miškus, kaimelius su gražiomis bažnyčiomis su aukštais bokštais, tarsi tu gyvenančių sargyboje stovinčiomis. Žavėjomės žaliuojančiais laukais, gėlėmis pievomis, meno ir filosofinės minties turtinimą ji paskirta profesorijai, Ateitininkų federacijos pirmininkui Arvydui Žygiui. Šią premiją, pagerbdami Stasio Šalkauskio atminimą, prieš dvejus metus įsteigė Lietuvos Kultūros fondo Šiaulių krašto entuziastai. Ji kas dveji metai skiriama už itin aktyvią veiklą Lietuvos kultūros, meno, mokslo srityse. Pirmuoju laureatu 1991 metais tapo filosofas Romualdas Ozolas.

Pajūrio kaimelyje

Ivaziuojant į Pajūrio kaimelį, kun. Rimas nutarė sustoti prie bažnyčios ir pasiklausti klebono, kur ta ateitininkų stovykla. Laime, čia pat sutikome kleboną, po Mišių grįžtantį iš bažnyčios. Susipažinome. Kaip nustebau, kai jis prabilo į mus. Nesupratau nei žodžio kur čia ta žemaitiškė tarnė, apie kurią iš tėvų buvau girdėjusi. Susirūpinau, ar pripasiu prie žemaitiškumo, ar susikalbėsiu su vadovais ir vaikais stovykloje. Ses. Daiva šypsodamasi guodė, tikindama, kad po savaitės Žemaitijoje ne tik juos suprasiu, bet ir pati pradėsiu žemaitiškai. Klebonas nurodė kelią į JAS stovyklą, pakvietė mus atvykti klebonijon vakare su juo vakarieniauti. Priėmė pasiūlymą, trumpam išsiskyrė.

Stovyklavietę radome maždaug už 2 km nuo bažnyčios. Nustebome pamatę apleistą keturaukšį pastatą, stovintį apleistose aikštėse. Abejojant, ar teisingon vieton atvykome, iš pastato mūsų pasitiktį išbėgo JAS stovyklos viršininkė Raimonda Jocytė ir klierikas Ra-

mūnas. Žinojome, kad atvykome į Pajūrio stovyklą.

Raimonda, lydėdama mus į pastatą, aiškino, kad čia buvęs Pajūrio mokyklos mokinių bendrabutis. Dabar trijuose to namo aukštuose gyvena šeimos, o ketvirtame aukšte duoti kambariai JAS stovyklautojams. Be to, mums leista naudotis dviem klasiomis pirmame aukšte, taip pat vienu svečių kambariu (kuriamė būvau apgyvendinta), vieninteliu veikiančiu tualetu ir kriaukle apsiprausimui — visiems stovyklautojams!... Ačiū Dievui, kad Jūros upė netoli! Įdomiai šnekučiuodami, kartais garsiai dainuodami, smalsiai žvalgėmės pro langus, gerėdamiesi gražia gamta.

Kaip ir Bertiūnuose, negalėjau atsisėdėti Pajūrio stovyklos vadovų darbštumui. Ir čia visi vadovai kruopščiai valė, šveitė, puošė ir tvarkė, besiruošdami sutikti stovyklautojus. Visą dieną sunkiai dirbė vadovai, entuziastingai ir gerai nusteikę, laukė atvykstančių stovyklautojų, net 60 jų! Tad ir mes įjungėm į darbus. Nė nepajutome, kaip atėjo laikas visiems jau stovykloje eantiems, susirinkti aikštėje vėliavos pakėlimui ir oficialiam stovyklos atidarymui. Visiems nuoširdžiai sugiedojus Lietuvos ir Ateitininkų himnus, buvome paprašyti pakelti dešinę ranką ir duoti priesaiką: pirma — vadovams, paskui stovyklautojams.

(Bus daugiau)

ST. ŠALKAUSKIO PREMIJA DR. ARYDUI ŽYGIUI

Šiaulių inžinierių namuose iškilmingai įteikta antrąji filosofo, Šiaulių kraštiečio Stasio Šalkauskio premija. Už kultūros, meno ir filosofinės minties turtinimą ji paskirta profesorijai, Ateitininkų federacijos pirmininkui Arvydui Žygiui. Šią premiją, pagerbdami Stasio Šalkauskio atminimą, prieš dvejus metus įsteigė Lietuvos Kultūros fondo Šiaulių krašto entuziastai. Ji kas dveji metai skiriama už itin aktyvią veiklą Lietuvos kultūros, meno, mokslo srityse. Pirmuoju laureatu 1991 metais tapo filosofas Romualdas Ozolas.

STUDENTŲ SUSIRINKIMAS

Čikagos studentų ateitininkų draugovės pirmam po atostogų susirinkimui sekmadienį, spalio 3 d., rinksimės Ateitininkų namuose, Lemonte, (tuoj po 11-tos val. šv. Mišių, aukojamų Palaiminto Jurgio Matulaičio misijoje). Visi draugovės nariai prašomi dalyvauti. Ypač kviečiami draugovės veiklon įsijungti nauji pirmamečiai studentai. Bus įdomu visiems susitikti ir pasidalinti praėjusios vasaros ir atostogų įspūdžiais, planuoti 1993-94 veiklos metų veiklą.

STUDENTŲ REKOLEKCIJOS

Studentų ateitininkų metinės rekolekcijos lapkričio 12-14 dienomis vyks Dainavos stovykloje. Visi kviečiami. Informacijos teikia ir registraciją vykdo Audra Baleišytė, tel. 217-344-0467. Nedelskite.

Būrelis ateitininkų jaunimo Bertiūnų stovykloje. Nuotr. B. Bublėnės

ATEITININKŲ SENDRAUGIŲ KULTŪRINĖ SAVAITĖ KENNEBUNKPORTE

(Pabaiga)

Trečiadienį kalba Ateitininkų federacijos dvasios vadas kun. dr. Valdemaras Cukuras, STD: „Ateitininkų įnašas į Lietuvos nepriklausomybės atkūrimą“. Nepriklausomybės atkūrimo laikotarpio vaizdą puikiai nuskaido Pradžios knygos pirmieji žodžiai: „Žemė buvo tuščia...“ Tą tuštumą nuotaika sustiprina besiklausant I. F. Stravinskio „Pavasario apeigos“, F. J. Haydn oratorijos „Pasaulio sukūrimas“. 1863-ųjų m. sukilimas pažadino „Aušrą“ 1883 m. „Ateitis“ pasirodė 1911 m. „Aušros“ papildymui. Mūsų ideologijos kūrėjas Stasys Šalkauskis teigė, kad be „Aušros“ nebūtų buvę „Ateities“. Jis buvo Rytų žmogus. Kartu dirbo su Vakarais išaugusiu Jurgiu Matulaičiu. Šis, nors būdamas kunigas, matė reikalingą dirbti „galvoti socialiniu atžvilgiu“. Lietuvos jaunimas, išsilavinęs Vakaruose, kūrė krikščioniškosios kultūros židinį. Ypač pasireiškė Juozas Keliuotis. Jis nuolat ragino nesustingti ideologijoj, o realizuoti ją konkrečiais darbais. Ir mes skubėjome kurti krikščioniškąjį renesansą. Suderinkime savo svajones, idėjas su darbais. Ateitininkija, kaip gražus žemčiūgas, žėri įėjusi į mūsų tautos istoriją. Su pagarbą klausykimės Lietuvos dvasios. Savo gerą valią ir maldą naudokime tautos pagalbai, kad tautoje išsivystytų nauji vadai. Tautos pavasaris dar labai ankstyvas. Ledai dar neištirpę.

Po paskaitos, prelegento vadovaujami, susirinkime žvakų procesijoje. Gražūs ir prasmingi rožinio paslapčių skaitiniai suteikia mums atsiprašyti Viešpatį, pagarbinti jį ir padėkoti jam už visas, o ypač už brangiąją nepriklausomybės dovą. Prašome Kristų ir jo motiną Mariją globoti ir išvesti iš klystelių mūsų suvargintą tėvynę. „Kaip grįžtantys paukščius, parveski Viešpatie ir mus“, — kyla mūsų giesmė, o jai pritaria žiogių smuikai. Danguje šviečia sutemas suplėšiusios žvaigždės.

Ketvirtadienį dr. Jurgis Gimbutas kalba, koks „Užsienio dėmesys Lietuvos kaimo ir miestelių architektūrai“. Dauguma žmonių mėgstama atsigrįžti į praeitį, pažvelgti į savo šaknis. Žmogus kuria muziejus, kad juose išsaugotų praeitį ir dabartį savo ainiams. Europoje yra arti 40 didesnių etnografinių muziejų. Rumšiškio muziejus plotu didžiausias, pastatų įvairumu gausiausias pasaulyje muziejus. Tautos architektūra nesiriboją valstybės sienomis. Mes pasisaviname kas mums patraukia mūsų kaimynuose ir dovanojame jiems tai, kas patinka mūsų. Mūsų sodybos ir pastatų architektūra priklauso vidurio Europos juostai. Mūsų kaimo architektūra susidomi 1886 m. Adalbertas Bezenberger, rašęs „Ueber das litauische Haus“. Gustave Froelich 1893 m. Innsbruke gražiai aprašė mūsų stogų žirgelius. Prof. Victor Jungfer 1938 m. skiria 20 puslapių lietuvių architektūrai, iliustruodamas juos labai gražiomis nuotraukomis. S. Erixon susižavėjo aukštais pirkimais ir 1937 m. aprašė jas leidinyje

„The Northern Technique of Corner Timbering“. Profesoriai P. Kundzins, G. Raenk, I. Talve, F. Bielskis rašė apie ietuvų kaimo architektūrą ketvirtame šeštame šio amžiaus dešimtyje. Muziejuose išlikę mūsų senoji architektūra; dabartiniais laikais ji nepritaikoma dėl skirtingų žmonių poreikių ir skirtingų medžiagų.

Maloniai šiltos dienos. Mus vilioja Atlanto paplūdimys, ekskursijos laivu bei žemyno idėjomis. Moterys mėgsta pasidairyti čia gausiose parduotuvėse. Bet mus labiausiai vilioja filmai iš Lietuvos. Dr. Č. Masaitis paruošė jų daugiau negu tuziną, o mes kiekvieną popietę pasirenkame kurią nors iš jų. Česlovo Grincevičiaus legendoje „Vilniaus laikrodis“ gyvenome Viduramžiuose; su „Lietuvos moksleiviais ateitininkais“ degėme ju idealizmu. Poros valandų „Ansamblis Lietuva“ koncertas per greitai nuskambėjo, stebint gilų ir platų tautos kūrybingumą. „Dienų akimirkos“ ir „Atleidai Rumbonyse“ nostalgikai grąžino mus jaunystei. Palytintumui ir romantika dvelkė „Joninių naktis Žemaitijoje“. Dariaus ir Girėno šiemetinėje šventėje Vytuto Landsbergio pasakyti žodžiai pasiliks širdyje: „Jie neabejojo. Pavojaus jie negąsdino. Jie pakilo“. „Requiem“ Rainių miško kankiniams sukėlė mūmų begalę jausmų, skatinančių dirbti Lietuvai. Buvo vertingai praleistos popietės su filmais, kurių nemažai yra pagaminta putnamiško Juozo Bruzo. Ačiū jam ir dr. Č. Masaičiui bei kitiems.

Savaitės slinktyje susirenkame pasitarimams. Prisimename dėl ligos ar negalių neatvykusius ir aplankome juos laisvėliais. Patinka dr. Č. Masaičiui gražiai suorganizuota ši kultūrinė savaitė ir esam dėkingi, kad prašomas sutiko organizuoti dar ir ateinančiais metais. Pasiūlyta, kad nariai, turėję svaresnių įvykių, pasidalytų jais su kultūrinės savaitės dalyviais. Leono XIII-ojo fondas gali būti veiksminga pagalba Lietuvai. Mums svarbu, kad tėvynėje stipriai reikštų ne tik asmeninis, bet ir visuomeninis atgimimas. Mes savanoriškai įsipareigojame: „Dirbti, kovoti dėl Lietuvos“.

Dr. Arvydas Žygas, Lietuvoje atkūręs ateitininkiją, pasiekė gražių rezultatų. Aštuonmečiai pasisako už Dievą, Gėrį, Lietuvos atgimimą. Jei jie suvokia, kas yra laisvė, religija — tai galime daug iš jų laukti. Moksleivija giliai samoninga, ruošiasi vykdyti Lietuvos kaimus, nešdama Kristaus šviesą, skleidama vienybės idėją. Iš moksleivių išaugusi studentija įvairiuose Lietuvos universitetuose kuria židinius ir plečia Kristuje atsinaujinimo dvasią. Penktadienį paskutinė vakaronė. Koncertuoja Gina Čapkauskienė. Lietuviško repertuaro dalyje dainavo Brazdžionio, Lemberio, Nagio, Binkio, Balt iliustruodamas juos labai gražiomis nuotraukomis. S. Erixon susižavėjo aukštais pirkimais ir 1937 m. aprašė jas leidinyje

tas dainas. Tarptautinėje dalyje girdėjome populiarias daineles: Ponce — Estrelita, Di Chiara — La Spagnola, Herbert — Ah sweet mystery, Romberg — Will you remember, Friml — Indian love call ir kitas.

Daugelį metų girdime solistę, pianiną palydimą medicinos dr. S. Cibo. Jiedu visada žavėdavo publiką, Ginei net lakštingalos vardas prigijo, o šiemet šalia jos profesionalumo pajutome dainojimo šilumą, jos artimą kontaktą su publika. Kartu su ja išgyvenome emocijų dainos gilumą. Labai gaila, kad dr. Saulius Cibas šiemet, dėl svarbių įsipareigojimų medicinos srityje, negalėjo mus apdovanoti savo meistrišku solo skambinimu.

Šioje kultūrinėje savaitėje turėjome nuolatinių ir proginių svečių. Jiems patiko dalyvauti mūsų renginiuose. Buvo malonu matyti ne tik trijų, bet ir keturių kartų šeimyn narius, labai aktyviai prisijungiančius prie mūsų. Kaip jau daugelį metų, ir šiemet visą tvarką pravedė dr. Alfonsas Stankaitis. Gal todėl ir buvo puikių, daug duodančių atostogų.

Konstancija Valiūskienė

DR. BIRUTĖ Z. BALČIŪNAS
CHIRURGE PODIATRĖ
Carroz Foot Clinic
3918 W. 63 St.
Chicago, IL
Tel. 312-284-2535
Pirm., antr., ketv.
1 v. p.p. — 7 v.v.
Šešt. 9 v.r. — 12
Valandos susitarim

DR. VILJA KERELYTĖ
CHIROPRAKTIKA
7271 S. Harlem, tel. 708-594-0400
Bridgview, IL 60455
Valandos pagal susitarimą

LINAS A. SIDRYS, M.D.
Ophthalmologas/Akių Chirurgas
2636 W. 71st St.
312-436-8888
4140 W. 63rd St.
312-736-7709
Chicago, IL

DR. ARYDAS J. DAILIDĖ
21470 S. Main St.
Matteson, IL 60443
Tel. 708-748-0033
Valandos pagal susitarimą

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Rez. (1-312) 778-7679
Kab. (1-312) 582-0221
Valandos susitarim

DR. ELIGIJUS LELIS
AKIŲ LIGOS IR CHIRURGIJA
4149 W. 63rd St.
Tel. (1-312) 778-7709
217 E. 127th St.
Lemont, IL 60439
Tel. (708) 257-2265
Pagal susitarimą

DR. RAMUNĖ MACIEJAUSKAS
DANTŲ GYDYTOJA
9356 S. Roberts Road
Hickory Hills
Tel. (708) 598-2131
Valandos pagal susitarimą

DR. VILIUS MIKAITIS
SEIMOS DAKTARAS IR CHIRURGAS
Family Medical Clinic
15905 — 127 St., Lemont, IL 60439
Priklauso Palos Community Hospital ir Silver Cross Hospital
Valandos pagal susitarimą
Tel. (708) 257-2265

ILLINOIS PAIN TREATMENT INSTITUTE:
Skusmo gydymo specialistai
JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS PRUNSKIS, MD
Chicago 312-728-4200
Egin 708-422-1212
McHenry 815-344-5000, ext. 6506

EVERGREEN PARK X-RAY
DR. E. RINGUS RADIOLOGAS
9760 S. Kedzie
Tel. 708-638-6500
Val. 9-5 kasdien

DR. DANA M. SALIKLIS
DANTŲ GYDYTOJA
10442 W. Cermak Rd.
Westchester, IL 60153
Tel. 708-531-1113
Valandos pagal susitarimą

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: 80.00. Foreign countries \$90.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai — gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaititojo adreso, gavus iš jo mokėti, atlymima, iki kada yra užsimekęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
U.S.A.	\$80	\$45	\$25
Kanadoje ir kitur (U.S.A. dol.)	\$90	\$50	\$30
U.S.A. savaitinis (šešt. laida)	\$45	\$30	\$25
Kanadoje ir kitur (šešt. laida)			
U.S.A. dol.) savaitinis	\$50	\$30	\$25

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Jūs grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

DR. DOMAS LAPKUS

Praktika su
Dr. McElgott ir Dr. Adams
VIDAUS IR PLAČIŲ LIGOS
15300 West Ave., Orland Park
708-348-8100
10 W. Marten, Naperville
708-355-8776
Valandos pagal susitarimą
Nakties metu tel.: 708-857-8383

DR. LINAS M. KLYGIS

Praktika su
DR. ALLEN C. BERNTHAL
GASTROENTEROLOGU
IR KEPENŲ LIGOS
6827 W. Stanley Ave., Berwyn, IL
(prie MacNeal ligoninės)
Tel. (708) 749-4617
Valandos pagal susitarimą

DR. ROMUALDAS POVILAITIS

DANTŲ GYDYTOJAS
Tel. (1-312) 767-7575
5780 Archer Ave.
(6 bloki į vakarus nuo Cicero Ave.)
Valandos pagal susitarimą

DR. KENNETH J. YERKES

DR. MAGDALEN BELICKAS
DANTŲ GYDYTOJAI
Pensilvanijos nuolaida
4007 W. 59 St.
Tel. (312) 735-5556
507 S. Gilbert, LaGrange, IL
Tel. (708) 352-4487

Kab. 312-735-4477;
Rez. (708) 246-0067; arba (708) 246-6581

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR
EMOCINIS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirm. 3 v. p.p. — 7 v.v. tr. 12:30-3 v.p.p.
treč. uždarata, ketv. 1-3 v.p.p.
penk. ir šešt. 9 v.r. — 12 v.p.p.

DR. K. A. JUCAS

ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
GYDO ODOS AUGLIUS, ŽAIZDAS IR
IŠSIPLIETUSIAS KOJŲ VENAS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA

DR. JOVITA KERELIS

Dantų Gydytoja
3315 W. 55th St., Chicago, IL
Tel. (312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708) 652-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 v. v.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. p.p.

DR. PETRAS V. KISIELIUS

INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS
gydymas bei chirurgija
5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Tel. 312-585-1955
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
708-941-2606
Valandos pagal susitarimą
Vakaras ir savaitgaliais tel. 708-834-1120

DR. S. LAL

SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
(312) 434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir
ketv. 9-12. Penkt. 2-7

Kab. tel. (312) 585-0348;
Rez. (312) 779-5533

DR. FRANCIS MAŽEIKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4
6-9, antr. 12-6, penkt. 10-12, 1-6

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS

Specialybė vidaus ir kraujo ligos
Nechirurginis išsiplėtusių venų gydymas
5540 S. Pulaski Rd., tel. 312-585-2802
Pirm., antr., penkt. 9 v.r. — 3 v. p.p.
ketv. 10 v.r. — 7 v.v., treč.
šešt. 10 v.r. — 2 v.p.p.
Susitarimo nereikia treč. ir šešt.
Sumokama po vizito

6321 Avondale, Ste. 102
Chicago, IL 60631
Tel. 312-774-0042

Tomas Kisielius, M.D.
Steven Sandler, M.D.
Adrian Bianco, M.D.
Bozena Witke, M.D.

Vėžio ligos (Onkologija/hematologija)
Valandos pagal susitarimą

Kab. tel. (312) 471-3300
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, IL 60652

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (312) 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.

Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų (708) 584-5527

DR. ALGIS PAULIUS

ORTOPEDINIS LIGOS
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, IL
Tel. (312) 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, IL 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

Optometristas (Kalba lietuviškai)
Tikrina akis, pritaiko akinius
2618 W. 71st St.
Tel. (312) 737-5149
Val. pagal susitarimą
Palos Vision Center, 7152 W. 127th St.
Palos Hgts, Ill. Ketv. val. 3-6 v.v.
Tel. (708) 448-1777

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val.: antr. 1-4 v. p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Kabineto tel. (312) 776-2880.
Rez. (708) 448-5545

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D. S.C.

Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbama lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 585-7755

KONKREČIŲ VEIKSMŲ

Šią savaitę išeivijos nuotakas (bent gyvenančių JAV) gerokai drumstia Lietuvos Respublikos prezidento Algirdo Brazausko viešnagė Amerikoje. Jis atvyko į New Yorką rugsėjo 27 d. Jungtinių Tautų Generalinės asamblėjos 48-sios sesijos atidarymui, susitikimo su JAV prez. Bill Clinton, lankėsi pas New Yorko arkivyskupą kard. John O'Connor, pasimatė su Pasaulio ir Krašto LB valdybos nariais. Rytą po pietų, rugsėjo 28, pasakė kalbą JT Generalinėje asamblėjoje. Žodžiu, atliko nepriklausomos valstybės ir JT narės pareigas, kaip ir pridera, gyventojų laisva valia rinktam, prezidentui.

Tai buvo pirmas oficialus prez. Brazausko pasirodymas JT asamblėjoje, pirmas vizitas į JAV atstovauti savo valstybei. Vizitas, tiesa, neilgas, apie jo pasekmes (jeigu iš viso tokios būtų) spėsti dar per anksti, tačiau jau kuris laikas prez. Brazauskas atvykimas į šį kraštą buvo gan karštai diskutuojamas mūsų spaudoje, suėjimuose, viešai ir privčiai.

Čia tenka stabtelėti ir paminėti vieną įdomų faktą, kuris galbūt daugelio liko nepastebėtas. Prez. Brazauskas su Bill Clinton susitikimo dieną, o ir vėliau, kai pirmasis, laisvuose rinkimuose išrinktas po nepriklausomybės atstatymo Lietuvos prezidentas kalbėjo JT asamblėjoje, kur kairie mūsų tautiečiai tikėjosi šiam įvykiui nemažai dėmesio amerikiečių žiniasklaidoje. Buvo perkami vietiniai ir New Yorko dienraščiai, sekamos televizijos laidos, deka, nerasta nei užuominos, nei vienos eilutės, kad kažkokios Lietuvos kažkokios prezidentas kažką kalbėjo Jungtinėse Tautose... Vadinasi, įvykis nebuvo vertas net eilinio dėmesio. Tik lietuvių spaudoje jis iškeruojami stambiausių proporcijų: rašyta straispnių, laišku (už ir prieš), net pagraudinimų, kad, girdi, Brazauskas yra Lietuvos gyventojų (čia reikia pabrėžti žodį Lietuvos, nes beveik visa išeivija buvo pasirinkusi balsuoti už kitą kandidatą) laisva valia tapęs prezidentu, todėl jam reikia parodyti deramą pagarbą, o amerikiečiams — kultūringos tautos kultūringą elgesį.

Ne, lietuviai nėra tokie karštakosiai, kad pradėtų supuvusiems kiaušiniams svaidyti į savo krašto prezidentą, nepaisant, kad jis čia tikrai nelaimėtų pirmosios vietos populiarumo konkurse. Pernai rudenį po Seimo rinkimų, juos laimėjęs LDDP daugumai, ir šiemet, prezidentu išrinkus buvusį Lietuvos komunistų partijos aukštą pareigūną, kraujopūdis išeivijos visuomenėje buvo gerokai šoktelėjęs aukštyn (daugeliui ir dabar nenulūgęs), bet šaltesnės galvos siūlė „pagyventi-pamatyti“ — kas žino, gal prez. Brazauskas tikrai mėgins vykdyti priešrinkiminius pažadus.

Pagyvensim-pamatysim politika atrodo priimtinausia: šiaip ar taip, kito pasirinkimo juk neturėjome. Tik kažkodėl Lietuvos

vyriausybė būtinai elgiasi, lyg vaikas, kuris nori išbandyti tėvų kantrybės ribas; nepaisant išeivijos geriausių norų padėti, bendrauti ir bendradarbiauti, iš anapus statomos kliūtys, užvaros, arba užjūrio lietuvių pageidavimai visiškai ignoruojami. Žinoma, jeigu Lietuvos vyriausybė tų užjūriškių lietuvių nelaiko savo krašto piliečiais, tai ji juos ir dėmesio kreipti nereikia...

Ir ne vien pilietybės klausimas, bet kažkoks užsispyręs nepasitikėjimas nuolat jaučiamas iš tėvynės. Daug tikėjimės iš stebuklingo laisvės atėjimo, o dabar, rodos, niekas nepasikeitė. Kadangi nesame Lietuvos piliečiai (o juo labiau mūsų vaikai, vaikaičiai), negalime grįžti ir ten apsigyventi; nuvažiuavę apsilankyti, esame traktuojami lyg svetimieji — reikia už paslaugos ir nakvyne daug daugiau mokėti; jeigu norime padėti artimiesiems, dovaniniamis siuntinėliams ruošiamasi už karštai mautis (mes tuos mautis per gerai atsimename iš sovietinių laikų); kasdien girdime nusiskundimus, kad laikai iš užjūrio kažkur „paklysta“. Nebetikiame visuotinė pašto tarnautų korupcija — tokio didelio kiekio laišku jie nespėtu „patikrinti“ ir išmėtyti. Nejaugi vėl grįžo cenzūra?

Ypač esame nusivylę Lietuvos prezidentas neveikumu. Daug mažiausias A. Brazauskas galėtų išsklaidyti tvirtesniu, autoritetinesni žodžiu, sprendimu. Nuolat — net iš vyriausybės šaltinių — sklinda gandai, šunuodegiuja biurokratai, erzeluojasi seimas, putoja nepasitenkinimas krašte ir svetur, o prezidentas tyli, lyg tai ne jo reikalas. Tai kas, kad jis pabučiuoja popiežiaus žiedą, kad gražiai pakalbėjo JT asamblėjoje ir daug kartų girdėtai pažadais apipylė mūsų veikėjus? Nusibodo mums paviršutiniški ženklai bei tušti žodžiai, būtų nebologai juos paremti veiksmais.

Šiuo metu prez. Brazauskas Kalifornijoje, kur tarp kitų, su jo titulu susietų, pareigų vakar viešame susirinkime su lietuviškąja visuomene atsakinėjo eilinių žmonių klausimus. Ko klausė, ką atsakė, dar šiuo metu nežinome, bet manome, kad klausimai buvo tie patys, kuriais iki šiol sieliojomės, o atsakymai taip pat ne daug skyrėsi nuo biurokratiškos gražbylės. Būtų daug geriau, kad, namo sugrįžęs, Lietuvos prezidentas tuos klausimus atsimintų, pasvarstytų ir parodytų gerą valią, ką nors konkrečiau padarydamas.

Nereikia per anksti numoti ranka į išeivijos dėmesį, pastangas ir skundus, nes ta išeivija turi svorį ir balsą Vakarų pasaulyje, kuriam nerūpi mažos, Europos užkampio valstybės reikalai, nebent tuos reikalus kas nuolat primena. O kad nerūpi, galime matyti iš dėmesio stokos, pirmą kartą čia atvykusiam, laisvos Lietuvos prezidentui.

Danutė Bindokienė

AR BUS LIETUVIŠKI TRAKTORIAI?

Ar verta gaminti lietuvišką traktorių? Tokias galimybes mūsų šalyje tyrė Vokietijos firmos KHD, plačiai žinomos savo kokybiškais traktoriais, specialiais. Vokiečiai aplankė Garliavos valstybinę mechaninę gamyklą „Jėga“, Mažeikių „Oriva“, kitas įmones, kurios galėtų gaminti detales lietuviškiems traktoriams ar juos surinkti. Lešas šioms kompleksiniams tyrimams atlikti skyrė Vokietijos vyriausybė. Pasirinkta Garliavos „Jėga“. Nors

traktoriai bus nepigūs, kainuos nuo 8,300 iki 16,200 Vokietijos markių, tikimasi, kad jie ras rinką kaimyninėse Baltijos valstybėse, pravers ir Vakarų šalių ūkininkams. Pradžioje ši gamykla kasmet vidaus rinkai galėtų pateikti po 500 traktorių. Firmos KHD paruošė projektą, padarius jame mūsų specialistų pasiūlytas pataisas, nutarta perduoti Lietuvos vyriausybei. („Kauno diena“, 07.09)

Skaitykite ir platinkite vienintelį išeivijos lietuvių dienraštį „Draugą“.

IŠTIKIMIAUSIAS TARP IŠTIKIMIAUSIŲ

E. RINGUS

Vakarinė valstybių žymios asmenybės, pasitraukusios nuo valstybinio vairo, dažnai išleidžia į viešumą savo atsiminimus. Sovietų pareigūnai (dėl žinomų priežasčių) dienoraščių nevedė, todėl istorijai neliko jokių užkulisinio šaltinių, išskyrus KGB dokumentus, prie kurių net ir dabar nelabai galima prieiti. Pagaliau nedaug sovietinių asmenybių sulaukė senatvės. Iš visų Lenino ir Stalino sėbrų tik du sulaukė gilių senatvės: tai Molotovas ir Kaganovičius.

Ištikimiausias iš ištikimiausių buvo tik Molotovas, kuris net ir po Stalino mirties liko ištikimas komunizmo ideologijai ir jos vykdytojui Stalinui. Savo pokalbiuose su vienu žurnalistu Molotovas, jau perestroikos laikotarpyje, dar vis garbino Staliną, sakydamas, kad sovietai buvo laimingi, turėdami tokį vadą, kaip Stalinas. Nuotrupos apie Molotovą ir jo laikotarpį iš dalies surinktos Čujevo užrašuose ir išspausdintos knygoje: „Šimtas keturiasdešimt valandų pokalbių su Molotovu“. Tie pokalbiai vyko septyniolika metų, tarp 1969-1988. Netgi šie pokalbiai įvyko tik po Chruščiovo destalinizacinės kalbos, o baigėsi jau perestroikos pradžioje.

Medžiaga suskaldyta į kelis pagrindinius skyrius: „Stalinas ir jo aplinka“, „Tarpautiniai reikalai“, „Kolektyvizacija“, „Užsienio veikėjai“ ir t.t. Šis rinkinys būtų daug vertingesnis, jeigu Molotovas būtų pasikeitęs, kai Stalino šešėlis jau negalėjo persekioti jo artimiausio bendradarbio. O žinių pas jį buvo apstu, turbūt daugiau, negu pas kitus „aparattikus“, nes jis sąžiningai tarnavo Leninui ir Stalinui be pertraukos nuo revoliucijos pradžios. Molotovas buvo ne tik artimas Stalino bendradarbis, bet ir komunistų vykdytojas, artimas patarėjas vidaus ir vėliau užsienio politikoje. Todėl jis buvo geriausias šaltinis istorijai. Tačiau dėl ištikimybės, netgi paskutiniu momentu per daug paslapčių neatskleidė.

Molotovo lojalumą pabrėžė jau pats Leninas, davęs jam tinkamą titulą — „akmeninis užpakalis“. Molotovas tuo net didžiuosi, nes, būti, kietu kaip akmuo, komunistu, reikė visiško pasivertimo. Jo nuomone, komunistų partija neturėjo užtektinai pasišventusių ideologų, gal

išskyrus jį patį ir Staliną. Iš visų pokalbių knygoje visų pirma išryškėja Molotovo asmenybė. Tai yra tikras komunistinis automatas, nenuklystantis nuo jam nustatytų bėgių, be žmogiškų jausmų, be humoro, be gailestio — gyvas kompiuteris. Per visą savo gyvenimą Molotovas nenukrypo nuo stalinistinės linijos, netgi po Chruščiovo kalbos. Jis kritikavo Chruščiovo ir ypač Brežnevo politiką, kuri buvo grindžiama sistemų koegzistencija. Jo nuomone, negali būti jokios koegzistencijos tarp komunizmo ir kapitalizmo, kuris gali būti tik nugalėtas. Pokalbyje apie terorą Molotovas nemato jokios klaidos ar humanizmo pažaidimo. Atrodytų, kad jis ir toliau galėtų šaudyti „priešus“, pradedant Bucharinu ir baigiant Trockiu. Jis netgi pakelia save virš vokiečių Eichmano, kuris, pagal Molotovą, buvo tik biurokratas. Tačiau jis pats asmeniškai dalyvavo teisminių sprendimuose ir nutarimų vykdyme. Jis netgi aukščiausioje taryboje, diskusijose apie savo žmoną, susilaikė nuo balsavimo, kuriuo ji buvo nuteista. Molotovas kaltina savo žmoną draugavus su antisovietiniais elementais.

Iki paskutinės dienos Molotovas liko prie stalinistinės lini-

jos, kad teroras buvo reikalingas sistemos išlaikymui. Jis atmeta bet koki humanizmą, kaip buržuazinę moralę, netinkančią socializmo santvarkai Sovietų sąjungoje. Iki pabaigos Molotovas vis dar „kariavo“ su kapitalizmu, nors beveik visa tauta jau seniai buvo pripažinusi komunizmo pragaistumą.

Užrauose mums įdomesnis skyrius yra Molotovo pastabos, nors ir skūpios, apie įvykius 1939 m. Tada jis buvo paskirtas užsienio reikalų ministru. Jis pakeitė Litvinovą, kuris nebuvo ekspansionizmo šalininkas, kol sovietai dar nebuvo tvirtai įsitiprinę savo imperijoje. Molotovo agresyvumas patiko Stalinui ir istoriniai įvykiai tarptautinėje arenoje pasitvirtėjo pirmyn. Prie Molotovo karjeros, kaip ministro užsienio reikalų, pakilimo gal prisidėjo pats Hitleris, kuris nelabai norėjo turėti reikalų su žydu Litvinovu. Molotovo paskyrimas į Litvinovo vietą patiko Hitleriui ir davė suprasti jam, kad Europos dalybos gali prasidėti.

Molotovas su malonumu prisimena derybas su naciais 1939 metais. Dėl Lenkijos likimo susitarta lengvai. Hitleris bandė priešintis prieš Baltijos kraštų prijungimą. Klausimą, kaip Molotovas išaiškino pasauliui apie Pabaltijo okupaciją, atsakė: „Nedidelė beda, išaiškinasim“. Vėliau, kitame pokalbyje Molotovas paaiškino: „Pasakiau Latvijos ir kitoms baltiečių ministrams: negrįžit, kol nepasirašysite prisijungimo dokumento“.

Standard Federal banko prezidentas David H. Mackiewicz ir viceprez. Ruta Juskievičienė. „Draugo“ paramos vajuos užbaigimo banketė rugsėjo 26 d. Martinkų salėje. David H. Mackiewicz įteikė „Draugą“ fondui 2,500 dol. čekį (šalia 500 dol., jau anksčiau paskirtųjų). Nuotr. Jono Tamulaičio

KAZYS BIZAUSKAS: LIETUVOS ATSTOVAS JAV

PRANAS ZUNDĖ

9 Taip, šitas bus sunkus darbas, — pripratinė mūsų klerikalus gerbti Lietuvos pilietį ir Lietuvos pilietybę.

Kitas naujo atstovo išsireiškimas dar įstabiau nuskambėjo ausyse mūsų puikybės sudiržusių klerikalų, būtent,ėjimas prie žmonių. Saryšyje su išsitarimu apie „išgamas“, buvo kieno tai pasakyta (kokio tai kunigėlio, nes kalbėjo veik vieni kunigėliai), kad „dabar mes turim savo atstovą, kuris atliks visus mūsų reikalus“. Šitas pasakymas neliko p. Bizausko neatsakytas. Jisai ve kaip atsakė: Kas ten pasakė, kad atliksiu reikalus visiems pas mane ateisiantiems. Aš noriu šitą pataisyti, kad aš atliksiu reikalus ne tik pas mane ateisiantiems, bet aš ateisiu ir pas tuos, kurie pas mane nenorės ateiti. Ką jis tuomi norėjo pasakyti, negalima pilnai nuspėti, nes pasakymas labai platus ir galimas išaiškinti visai. Tačiau tas davė suprasti mūsų klerikalams, kad p. Bizauskas neseka pedomis p. Čarneckio, kuris, paveizdan, į tautiniai-liberalinių organizacijų seimus ar veikėjus susirinkimus bijodavo pasirodyti. Gi šitas pasižada nekvičiamas visur lankytis, kaip Lietuvos atstovui prideri.

Pacitavęs tą K. Bizausko kalbą, kurioje jis pareiškė, kad jo santykiuose su lietuvišiais išeiviais nebus paisoma asmens politinių pažiūrų ar ideologijos, ir kad jis atvažiuos ne kaip kurios nors partijos, bet kaip Lietuvos valstybės atstovas, redaktorius J. O. Šir-

vydas toliau komentuoja:

„Iš šitų keleto pareiškimų, iš lūpų naujojo atstovo, mes išgirdome keletą naujų dalykų dėl mūsų klerikalų (dėl tautininkų liberalų tokie pareiškimai nebe naujiena, nes jie jena į mūsų įprastus demokratizmo reikalavimus). Kaip klerikalai šituos reikalavimus priims, mes dar nežinome. Mes nežinome taipgi, ar turės užtektinai jėgų ir naujasis atstovas, kad nukovot senos datos klerikalų mašiną, kuri tokioms naujovėms, be abejo, visom keturiom, priešins. Tą viską laikas parodys.“

Viena mes galime šiandien pasakyti, pasiremdami naujojo atstovo pareiškimu:

„Gerai, naujas Lietuvos Atstove. Mums šitokie pareiškimai patinka. Jeigu juos pildysi, tai įgysit talką visų Amerikos lietuvių kiekvienam savo darbe. Kad pilna Amerika yra atsidavusi Lietuvai piliečių, tame neapvili. Bet jeigu iš tikro manote tuos pagrindinius pareiškimus čionai vykdyti ir visų pažangiųjų Amerikos lietuvių simpatijas ir kooperaciją (talką) laimėti, tai bandykite pradėti nuo sekančių žingsnių: Pirmas — kuoveikiausiai įgyti p. Čarneckio pralaimėtas simpatijas iš tautininkų liberalų srovės, kuri nuo keturiasdešimties metų lietuvių išeivybės Amerikoje pirmiausia ir vis priešaky stovėdama vedė ir tebeveda visas kovas už grynos lietuviškos išlaikymą ir kovas už Lietuvos laisvės (pirmiausia iškovojimą, dabar) išlaikymą.“

Antras — arba atgaivinti lietuvių Piliečių Sąjungą arba bendrai sutvėrti kitą tokią organizaciją, kuri kontroliuotų visas iš Amerikos einančias Lietuvos valstybei aukas ir padėtų suregistruoti visus Amerikos lietuvius, kaip dėl to yra išleistas įstatymas.

Trečias — sugrąžinti iš valdiškų vietų be jokios kaltės ir priežasties prašalintus pažangiuosius žmones,

Rimties valandėlė

KAD DUOTUME VAISIŲ

Ruduo — derliaus nuėmimo metas. Pirmajame šio sekmdienio skaitinyje (Izaijo 5:1-7) ir girdime pranašą Izaiją sukurtą giesmę, apdainuojančią vynuogių augintojo darbas ir rūpestis, tikintis saldžių vynuogių derliaus, iš kurių bus išspaudžiamas gausus, žmogų linksminantis, gėrimas.

Tačiau pranašas pakreipė giesmę savam tikslui: atkūręs žmonėms gerai pažįstamą, gausaus vynuogių derliaus vilties vaizdą, jis jį prilygino Dievo pasirinktajai Izraelio tautai. Tai irgi gražus vaizdas — kaip Dievas savo tautai auginti parrenka puikiausią žemę, aptveria, kad niekas neturiotų, nekenktų; kapliuoja, ravi, trėšia, kiekvieną šakelę apžiūri, apgeni, kad vynuogis duotų kuo saldžiausius vaisius. Kas turime darželius, gerai žinome, koks viltingas ryšys išsivysto, nuo ankstyvo pavasario pasodinimo, pasėjus gėlių ar daržovių, laukiant jų žydėjimo bei derliaus.

Tačiau jis nebūtų pranašu, jei tuo vaizdu nepasakytų tiesos, kad šis Dievo-sodininko pasirinktoji tauta neišpildė Dievo vilčių, ir neįspėję jū, kas laukia, kai jie gyvena, nuolat atmesdami Dievo malones, nepaisydami Dievo duotų nurodymų, skriausdami ir išnaudodami silpnesnius.

Norėdamas, kad žmonės suprastų, kaip bloga yra Dievo nepaisyti, atmeti visas jo duodamas malones, Izaijas pratęsė žmogiško sodininko įvaizdį. Ką žmogiškas vynuogių augintojas darytų, jei po viso to rūpestio ir darbo, trukusio daugelį metų, ne tik vienos vasaros sezoną, jo vynuogiai duotų tik rūgščias vynuoges, netinkančias geram vynui gaminti? Izaijo vinytininkas kalba: „Aš pašalinsiu tvorą, kad sodą nuganytų; išgriaušiu jo aptvarą, kad jį išmindžiotų; paversiu jį dykviete: jis nebebus apgenėjęs, nei iškapliuojamas — kad želtų jame dagiai ir erškėčiai. Uždrausiu debesims ant jo lyti“.

Izaijas kreipiasi į žmogiškus jausmus: jei būtum sodininkas, koks būtų tavo nusivylimas, ar net suplyktum, panašiai, kaip tas vinytininkas, juo labiau, kaip dirbdamas tiek metų svajojai apie derliaus puotą, gurkšnojant saldų, gaivų vyną. Pats Dievas nėra kerštingas, o maloningas ir gailestingas. Bet pranašui matant, kaip neklaus-

sydami Dievo, žmonės užsitraukia visokius negandus, lengviau žmonėms išaiškinti jų neteisingo gyvenimo pasekmes, apeliuojant į žmogiškus jausmus, sukuriant rūstaus, net kerštingo Dievo vaizdą.

To įvaizdžio neatmetė ir Dievo Sūnus — Jėzus savo palyginime, kurį girdime šio sekmdienio Evangelijoje (Mato 21:33-43). Naudodamas vynuogyną įvaizdį, Jėzus kalba apie blogus vinytininkus, kuriems vynuogynas buvo išnuomotas. Kai derlius prinoko ir savininkas atsiuntė tarnus atsiimti jam priklausančią derliaus dalį, nuomininkai vieną primušė, kitus du nužudė, bet savininkui jam dalies nedavė. Tą jie darė pakartotinai, gal gale nužudydami ir savininko sūnų.

Kaip Izaijo giesmėje, taip ir čia, vynuogynas — Dievo išrinktoji tauta, bet po Kristaus mirties ir prisikėlimo suprasta, kaip visi žmonės, už kuriuos Jėzus atidavė savo gyvybę. Jėzaus palyginime nuomininkai-vinytininkai vaizduoja žydų tautos vadus, kuriems buvo patikėta įvykdyti Dievo pažadą, duotą Abraomui — kad per jo palikuonis „visos tautos žemeje ras sau palaiminimą“ (Pradžios 22:18). Bet jie nenešė vaisiaus, kurio laukė vynuogyno savininkas. Pamiršė Dievo rūpestį silpnaisiais — našlėmis, našliais, ligoniais, beturčiais — jie statė kliūtis norintiems artėti prie Dievo — ne tik kitų tautų žmonėms, bet net ir saviems.

Mokestio atsiimti siųsti tarnai ir pagaliau savininko sūnus primena pranašus ir pagaliau patį Jėzų, kurio nužudymą pasirūpino Dievo pasirinktosios tautos vadai. Jėzui paklausus, ką savininkas darys su tokiais piktadariais vinytininkais, jie žmogiškai ir atsakė: „Jis žiauriai nužudys piktadarius ir išnuomos vynuogyną kitiems vinytininkams, kurie, atėjus metui, duos vaisių“.

Taip atsakė žmonės, Jėzaus klausytojai. Bet nei pats Jėzus, nei Dievas, o Tėvas, kaip žinome, nenužudė panašių piktadarių. Priešingai: Jėzaus nužudymą jį pačių užsitrauktą kraujo bausmę panaikino, jį piktadarybės auką — Jėzų — prikeldamas iš mirties. Nors savo veiksmais dažnai užsitraukiam bausmę, Dievas mums pakartotinai panaikina kaltę, kad turėtume dar vieną galimybę būti vaisingi teisingumo darbais.

a.j.z.

ant kurių vietų dabar įstatyti klerikalai.

Ketvirtas — rekomenduoti Lietuvos vyriausybei prašalinimą iš valdiškų vietų tokių asmenų, kurie nuo poros metų kelia mūsų visuomenėje neuzsiganėdinimą.

Jeigu prie savo gražių pareiškimų gerb. Lietuvos atstovas imsis tokių pat gražių darbų, tai Amerikos lietuvių gyvenimas veikia atgys ir visi geri lietuviai atstovo darbuotoje kooperuos. Priešingai gi, bus kaip ir prie p. Čarneckio, kuris mokėjo gražių žodžių, bet nenkai dirbo“.

Į tai katalikiškasis „Draugas“ savo redakciniame straipsnyje reagavo šiomis pastabomis (1923.12.18): „Naujasis atstovas atrodė gyvenęs už p. Čarneckį. Jo programa ta pati, kaip ir p. Čarneckio, nes katalikas valstybinis žmogus kitokiu ir būti negali. Su visais mandagus, paprastas, begalo simpatingas, tikras demokratas, visų susirinkusių širdis paviliojo.“

Laisvamanių „Vienybė“ išgyrė atstovą. Ženklas labai geras. Bet greta su tuom laisvamanių laikraštis tuoju atstovui nurodė, kas jam reikia daryti. Ir nurodė tokius darbus ir tokiu tonu, lyg jie būtų atstovo viršūninkai.

Socialistams nedalyvavus, laisvamaniams per pusę lūpos pasveikinimus prasizijo, ir tuojau diktuojant savo sąlygas ir mokinant, atrodo, kad bus tas pats, kas buvo. Pagirs iš pradžių nusistatymus p. Bizausko, kokių laikėsi ir p. Čarneckis. Bet praktikoje reikalau, kad Lietuvos atstovas būtų jų bernu; kad darytų tą patį, ką darė Vileišis, kad panaudojant valstybės autoritetą ardytų katalikų vienybę. Kadangi atstovas atsisakys kištis į srovių vidujinius dalykus, tai jie vėl jį apsausk klerikalų ir galės ramiai tingėdami valstybės darbo nedirbti. Duok Dieve, kad kitaip būtų. Apie laisvamanių reikalavimus parašysime rytoj“.

(Bus daugiau)

EVUTĖS DVIKOVA SU BAISIAJA LIGA

Šviesiaplaukė Evelina, lydi-
ma tėvelio Viktoro Slokvenkos,
š.m. birželio mėn. atvyko į JAV
Vašingtone miesto vaikų ligo-
ninę grumtis su ja persekio-
jančiu vėžiu.

Evutei buvo vos metai, kai,
1991 m. Kauno Akademine
klinikoje patikrinus jos svei-
kata, buvo nustatyta, kad jos de-
šiniajame inkste yra Wilms
auglio kapsulė. Šis auglys puola
inkstus, kepenis, plaučius ir
smegenis. Tų pačių metų rudenį
operaciniu būdu auglio kapsulė
buvo pašalinta. Pooperaciniam
laikotarpiui buvo paskirtas che-
moterapijos ir spindulinės tera-
pijos režimas.

Atrodė, kad Evutė buvo beš-
brandanti iš savo bėdų, kai 1993
m. pavasarį jos organizme vėl
buvo aptiktas auglys, tik šį
kartą kepenyse. Gydytojams
nesuteikus daug vilčių išgydyti
Eveliną Lietuvoje, tėvai krei-
pėsi į ligonines užsienyje. Jų
prašymas pasiekė ir Lietuvos
ambasadą JAV. Ambasadą krei-
pėsi į įvairias organizacijas ir
ligonines, ieškodama medicininių
pagalbų. Bandymai surasti
kliniką, kuri apsiimtų gydyti
Eveliną veltui, buvo nesėkmingi.
Beliko vienintelis kelias –
mokėti už Evutės gydymą. Am-
basados humanitarinio skyriaus
darbuotojai paskambinus ir
Vašingtono miesto vaikų ligo-
ninės onkologinį skyrių ir pa-
rašius susijungti su vienu iš vyr.
gydytojų, ją visai atsitiktinai
susijungė su dr. Gregory Reaman,
kurio mama, kaip paaiškėjo po
kalbio metu, kilusi iš Lietuvos.
Nuo tos minutės dr. G. Reaman
tapo Evelinos tėveliu ir amba-
sados ramsčiu.

Tėvams sutikus, ambasada
persiuntė Evelinos ligos istoriją
minėtam gydytojui. Dr. G. Rea-
man, remdamasis gautais iš
Lietuvos mediciniais duomenimis,
paruošė gydymo planą. Tačiau to dar neužteko, kad
būtų užtikrintas Evelinos pri-
ėmimas į ligoninę gydymui.
Vilčių, kad Evelina pasveiks,
buvo labai mažai, bet dr. G.
Reaman buvo pasiryžęs išban-

dyti visas likusias galimybes.
Laikas bėgo Evelinos nenaudai,
o ambasada ir Evelinos tėveliai
stengėsi patenkinti įvairius
ligoninės ir JAV valdžios biuro-
kratinis reikalavimus. Tik dr.
G. Reaman didelių pastangų dė-
ka, ligoninė sutiko priimti Eve-
liną.

Tėvams išsprendus pradines
finansines kliūtis ir vizos
klausimą, Evelina buvo atvežta
į Vašingtoną birželio 17 d. ir
pradėta gydyti birželio 18 d.
Pradinė gydytojo G. Reaman
diagnostikė pasitvirtino – Evutės
pilvuko ertmėje rastas didelis
auglys, besirėmęs į kepenis.

Tuo pat buvo pritaikyta chemo-
terapija, kuri sumažino auglį,
bet tik trumpam laikui. Tuo
metu Evutė šventė savo trečiąjį
gimtadienį. Atsigaavęs auglys
pradėjo greitai augti. Evutė
skubiai paguldė į ligoninę ir jai
tuo pat pakeitė chemoterapijos
kursą. Prieš leidžiant naujus
vaistus, mažylei teko padaryti
operaciją – į veną prie širdies
įvesti vamzdelį. Ši terapija buvo
paskutinė viltis. Vis dėlto vaistų
poveikis buvo teigiamas – aug-
lys sumažėjo. Dabar visos viltys
buvo dedamos į galimą operaci-
ją, tačiau mažylės sveikata po
žalingo vaistų poveikio visam
organizmui buvo labai silpna.
Gydytojai dėjo didžiules pa-
stangas sustiprinti Evutės svei-
kumą. Praėjo kelios, ligonė kan-
kinančios, savaitės. Rugsėjo
mėnesį budintis vyr. gydytojas
S. Nicholson, padaręs papildomus
tyrimus ir pasitaręs su ki-
tais gydytojais bei chirurgais,
nusprendė nedelsiant Evutę
operuoti.

Rugsėjo 13 d. chirurgas K.
Newman, 5 valandas operavęs
mažąją Evutę, su šypsena pa-
sitiko tėvus laukiamajame ir
pranešė džiugią žinią – operaci-
ja pasisekė, išimtas didelis
auglys ir pašalinta dalis dia-
fragmos raumens, kuris pakeis-
tas sintetiniu raumeniu.

Dabar Evelina jau perkelta į
palatą ir yra nuolatinėje gydy-
tojų, seselių ir tėvų priežiūroje.
Jai prieš akis dar ilgas gydy-

Šv. Tėvas Kaune.

KAIP RUSIJOS SPAUDA ATSILIEPĖ APIE ŠV. TĖVO VIZITĄ LIETUVOJE

mosi kelias, kurį ji matuos ma-
žais žingsneliais. Numatyta dar
12 chemoterapijos kursų, kurie,
deja, veikia ne tik išoperuoto
auglio ataugas, bet ir nusilp-
nina visą organizmą.

Evelinos tėveliai nepaprastai
dėkingi ambasadoriui Stasiui
Lozoraitiui ir Danielai Lozorai-
tienai už nuolatinį rūpestį ir
šiltą dėmesį jiems. Eveliną, kaip
tikros tetos, globoja Regina Lio-
gienė, Teresė Landsbergienė ir
Danutė Vaičiulaitytė-Nourse.
Visa šeima nuoširdžiai dėkoja
JAV Vašingtono apylinkės lie-
tuvams, Lietuvos ambasados
darbuotojams ir kitiems asme-
nims, kurių pagalbą nuolat jau-
čia. Lilė ir Viktoras visada jaus
pagarbą ir amžiną dėkingumą
Vašingtono miesto vaikų ligo-
ninės gydytojams – dr. Rea-
man, dr. Nicholson, dr. Bray, dr.
Newman ir visam personalui.
Evutės tėveliai yra labai dė-
kingi visiems, paaukojusiems
pinigus Lietuvoje, JAV ir Kana-
doje, skirtus dukrelės gydymui.

Dėl ypatingai sunkaus Evutės
atvejo gydymo išlaidos gerokai
mažąją Evutę, su šypsena pa-
sitiko tėvus laukiamajame ir
pranešė džiugią žinią – operaci-
ja pasisekė, išimtas didelis
auglys ir pašalinta dalis dia-
fragmos raumens, kuris pakeis-
tas sintetiniu raumeniu.

Dabar Evelina jau perkelta į
palatą ir yra nuolatinėje gydy-
tojų, seselių ir tėvų priežiūroje.
Jai prieš akis dar ilgas gydy-

Angėlė S. Bailey

Rusijos spauda plačiai rašė ir
komentavo ne tik savo kariuomenės
išvedimą iš Lietuvos, bet ir
popiežiaus Jono Pauliaus II
vizitą. Tuos komentarus išsamiai
pateikia Karolis Vaitiekaitis.
„XXI amžiuje“ (š.m. rugsėjo 6 d.).

Rusijos masinės informacijos
priemonės pilnos komentarų
apie savo kariuomenės išvedimą
iš Lietuvos ir šv. Tėvo atvykimą
į Lietuvą. Vien pavadinimai
daug pasakantys: „Solo lokui
su orkestru“ („Izvestija“),
„Norėčiau būti lietuviu“ („Segodnia“),
„Rusija nekalia pasitikėjimo
savo kaimynams“ („Moskovskij
komsomolec“).

„Ar atvyks Romos popiežius į
Rusiją?“ („Segodnia“). Kai
kurie apžvalgininkai negali
atsistebėti, kaip Lietuvai
viršijo surinktą pinigų sumą. Be
to, Evutės gydymas dar nesibaigė.
Todėl Lietuvos ambasada
JAV kreipiasi į visus, prašy-
dama pagalbos. Norintys pa-
remti prašome pervesti pinigų
į sąskaitą JAV banke: Riggs
National Bank Embassy of Lithuania
in Trust for Evelina,
Viktoro Acct. Nr. 17180386.

Aukščiausiosios Tarybos laik-
raštis „Rosijskaja gazeta“,
Maskvoje vadinamas „Časub-
latovo organu“, rašo, kad Rusi-
ja turėtų pareikalauti kompen-
sacijos iš Lietuvos už ilgus
metus „nemokamai“ tiekiamus
energetinius resursus, nekrep-
ti dėmesio į tariamas „Vatikano
užmačias“. Žodžiu, komunistinė
spauda neslepia savo nepasi-

apie projekto tikslą: nors mes ir
žinome, koks didis menininkas
yra M. K. Čiurlionis, tačiau
platesnis pasaulis jo darbų
nepažįsta ir mūsų tikslas –
pagarsinti jo kūrybą.

Per pirmąjį susirinkimą, kuris
įvyko 1992 m. spalio mėn. Na-
tional Arts Club patalpose New
Yorke, komitetas nusprendė,
kad, norint toliau efektingai
dirbti, reikia tapti nepelno
siekančia organizacija. 1993 m.
kovo mėnesį įvyko inkorporaci-
ja, tuoj po to iš Internal Revenue
Service gautas nepelнинės orga-
nizacijos statusas. Komitetas
buvo pavadintas oficialiu vardu
„Amerikos Lietuvių Meno Fon-
das“ (ALM Fondas) arba „Li-
thuanian American Arts Founda-
tion“. Fondo direktoriai: Stasys
Lozoraitis; Daniela Lozoraitienė;
Linas Kojelis; George Ramonas;
ir Danutė Vaičiulaitytė-Nourse;
prezidentė: Danutė Vaičiulaitytė-Nourse.

Šiomis dienomis muziejai daž-
niausiai reikalauja, kad parodos
pačios užsimokėtų už ekspona-
vimą, taigi parodos atvežimo
išlaidas reikės padengti iš aukų.

Nepelninės organizacijos statusas
leidžia ALM Fondui rinkti
nuo mokesčių nurašomas aukas
iš asmenų, korporacijų ir kitų
fondų. ALM fondas yra Valsty-
binio M.K. Čiurlionio Dailės
muziejaus įgaliotas atvežti
Čiurlionio darbų parodą į Ame-
riką ir ją eksponuoti prestiži-
nuose muziejuose, kurie atitin-
ka Čiurlionio kūrybos lygį bei
pristatytį šį menininką Ameri-
kos meno visuomenei. Fondas

tenkinimo nei dėl kariuomenės
išvedimo, nei dėl šv. Tėvo vizito,
Atgyja stalinistinis žargonas.
Tačiau demokratiniame laikraš-
čiui gana objektyviai nušviečia
reikalo esmę. „Moskovskij kom-
somolec“ rašo, jog Rusija Visai
pagristai prarado savo kaimynų
pasitikėjimą, priėmusi sau
tautų globėjos vaidmenį. Deja,
tą globą kaimyninės tautos
jaučia tik grobimo ir agresijos
pavidalu.

„Segodnia“ apžvalgininkas D.
Šušarinas rašo, jog reikia
pripažinti, kad Lietuva ir kitos
Baltijos šalys bei Afganistanas
sugriovė blogio imperiją, ir tai
turėtų pripažinti visi. „Gorbačiovo
perestroika“ – tik propa-
gandinė dūmų uždanga, rašoma
laikraštyje.

D. Šušarinas taip pat
primena, jog popiežiaus vizitas
į Lietuvą – tai ne sąmokslas
prieš stačiatikius, kaip teigia
komunistinė ir „patriotinė“
spauda. „Tai – krikščioniškos
moralės pergalė prieš visuotinį
blogį, kurį ilgus amžius nešė im-
perija“. Autorius viliasi, kad šv.
Tėvas galėtų aplankyti ir
Rusiją. Vargu, ar tai įmanoma,
skaitant spaudoje Rusijos
stačiatikių cerkvės hierarchų
straipsnius, kuriuose vos ne di-
džiausiais Rusijos priešais
laikomi katalikai ir Vatikanas.

Belieka pasidžiaugti, kad
dideliais tiražais išseinančiuose
Rusijos laikraščiuose dėl šven-
tojo Tėvo vizito džiaugiamasi
kartu su mumis.

AMERIKOS LIETUVIŲ MENO FONDO ĮSIKŪRIMAS

Prieš metus Danielos Lozorai-
tienės iniciatyva buvo sudary-
tas komitetas, kurio tikslas –
pirmą kartą atvežti į Ameriką
M.K. Čiurlionio darbų parodą.
Grupės nariai: Janina Simutienė;
Elena Barnett; Alė Kazickienė;
Jūratė Kazickaitė Altman;
Aleksandra Kašubienė; Daiva
Bajorūnaitė Sarnoff; Aldona
Mackevičienė; Virginia Sirusienė;
Aldona Kepalaitė, Gintarė

D. Lozoraitienė yra pasakius

Evelina Slokvenkaitė.

Šileika Everett; Laima Šileikis
Hood; Danutė Vaičiulaitytė
Nourse, taip pat patarėjai:
Jonas Mekas; Kazys Varnelis;
D. Galaunytė Augūnas; Kęstutis
Zapkus; Daiva Čarneckienė
ir ambasadorius Stasys Lozorai-
tis bei kiti. Garbės narė: Joana
Vaičiulaitienė. Užsienio narys:
Valstybinis M. K. Čiurlionio
Dailės muziejus.

Eriko tėvai yra Joana ir David
Kamm, gyv. Fort Myers, FL.

DR. RASA VALAITYTĖ RUOŠIASI NAUJAI SPECIALYBEI

Dr. Rasa Valaitytė, gi-
musi Park Ridge, Ill., pradži-
mokslą išėjo St. John of the
Cross katalikiškoje mokykloje,
Western Springs, Ill. Po to
mokėsi Lyons Township High
school, La Grange, Ill., kurią su
pagyrimu baigė 1981 m. Domė-
josi slidinėjimu, moderniu šo-
kiu, baletu. Studijavo ispanų
kalbą ir lankė Kristijono Done-
laičio liuanistinę mokyklą. Pri-
klausė „Nerijos“ jūrų skaučių
tuntui ir jame aktyviai dalyva-
vo iki išvykimo į Indanos uni-
versitetą, Bloomington, Ind.,
kurį baigė 1985 m., studijas gi-
lindama chemijos, biologijos ir
genetikos moksluose. Tais pa-
čiais metais įstojo į University
of Chicago Pritzker School of
Medicine ir 1989 m. studijas
baigė medicinos daktarės laipsniu.
Atliko 4 metų rezidentūrą
University of Chicago kliniko-
se obstetrikos ir ginekologijoje.

dabar deda pastangas, ieškant
Čiurlionio darbams tinkamos
ekspozavimo vietos. Jau yra pa-
siūlymų dėl Čiurlionio parodų
Europoje 1994-1995 metais
(1995-tieji yra 120-osios M.K.
Čiurlionio metinės), todėl vie-
nas svarbiausių ALM Fondo už-
davinų, radus ekspozavimo vie-
tą, surinkti aukas parodų išlai-
doms padengti. Dėl Čiurlionio
darbų nepaprasto trapumo,
Čiurlionio Dailės muziejus nėra
nusiteikęs per daug dažnai iš-
leisti tuos darbus iš Lietuvos po
tuos minėtų Amerikos ir Euro-
pos viešnagių.

ALM fondas taip pat rūpinasi
Čiurlionio darbų restauravimo
galimybėmis, t.y., kaip sudominti
ekspertus, kurie galėtų
padėti išsaugoti Čiurlionio dar-
bus ateitčiai. M. K. Čiurlionio
Dailės muziejaus administraci-
ja palnuoja daryti daug pakei-
timų, kad muziejaus patalpos
kaip galima geriau atitiktų ten
eksponuojamų meno vertybių
saugojimo reikalavimus.

ALM fondas kviečia asmenis,
turinčius gerus kontaktus su
muziejais dėl Čiurlionio darbų
ekspozavimo ir taip pat su kor-
poracijoms arba su kitais fon-
dais, kurie galėtų padėti pa-
dengti parodos išlaidas, susi-
sieti su Danute Nourse šiuo
adresu: 9307 Chanut Drive,
Bethesda, MD 20814 USA.

Mes nuolatos informuosime
lietuvių visuomenę apie M. K.
Čiurlionio ekspozavimo ir res-
tauravimo eigą bei ALM fondo
veiklą.

Danutė Vaičiulaitytė-Nourse

JAUNAS PROFESIONALAS – ERIKAS KAMM

Erikas Kamm neseniai baigė
Florida State universitetą, Tal-
lahassee, FL. Išgydamas baka-
laurą Verslo administracijoje.
Jis yra trečios kartos Amerikos
lietuvis, talentingas muzikas,
turis balsą ir buvęs universiteto
vyrų choro narys, taip pat pri-
klausė universiteto orkestrui
(Marching Band).

Būdamas 16 metų, pasižymėjo
amerikiečių skautų organizaci-
joje ir gavo aukščiausią žymenį
„Eagle“.

Erikas jau dirba savo profes-
ijoje – American Association of
State Troopers, Inc. Tallahassee,
FL, kaip tyrimų ir plėtos
administratorius. Vakaraus ruo-
šiasi toliau studijuoti. Jis labai
domisi Lietuva, jos žmonėmis,
papročiais bei tradicijomis, nors
mažai moka lietuviškai (netu-
rėjo progos lankyti liuanistinę
mokyklą), bet praleidžia daug
valandų universiteto knygne-
je ir pats mokosi lietuviškai. Jis ge-
rai žino Lietuvos istoriją ir
domisi dabartiniais įvykiais.
Pasiekęs magistro laipsnį, labai
norėtų būti paskirtas JAV am-
basadoriumi Lietuvai.

Eriko tėvai yra Joana ir David
Kamm, gyv. Fort Myers, FL.

Erikas Kamm.

Motina yra Resurrection of Our
Lord parapišės mokyklos vedėja,
o tėvas dirba Smith, Barney,
Shearson, didžiule finansų fir-
moje (Stockbroker, Portfolio Ma-
nager) ir taip pat bendradar-
biauja kas pirmadienį dides-
niuose pietų Floridos laikraš-
čiuose. Kadangi jis yra šių dienų
ekonomijos analistas, tai ir
stripsniai dažniausiai iš finansų
ar ekonomijos srities.

Vyresnysis Eriko brolis Ro-
bertas yra baigęs tą patį
universitetą ir Federal Aviation
akademiją, dirba kaip Air Traffic
Controller, Jacksonville, FL.
Jaunesnysis brolis Rex tebestu-
dijuoja universitete. D. G.

Dr. Rasa Valaitytė.

1993 m. birželio mėn. baigusi
rezidentūrą ir išlaikiusi „spe-
cialty Boards“ egzaminus, išvy-
ko į Londono St. George's Hospi-
tal, kur ruošiasi įsigyti
uro-ginekologijos specialybę.

Tėvai, jūrų skautės ir draugai
linki Rasai sėkmės tolimesniuose
jos darbuose.

Gero vėjo!

J.

City Center GT-International

PLB IR LIETUVOS KULTŪROS MINISTERIJOS PAVEDIMU OFICIALI
KELIONIŲ AGENTŪRA TVARKYTI IR KOORDINUOTI KELIONES Į
1994 DAINŲ ŠVENTĘ LIETUVOJE.

Kviečiame **VISUS** pasinaudoti SPECIALIAI NUPIGINTOMIS LĖKTUVŲ BILETŲ
KAINOMIS Į DAINŲ ŠVENTĘ!

SIŪLOME:

Septinių (7), dešimties (10) ir keturiolikos (14) dienų maršrutus po Lietuvą. Keturiolikos
(14) ir septyniolikos (17) dienų maršrutai po Pabaltijį. Pavienius ir grupinius maršrutus pagal
jūsų pageidavimus. Viešbučių rezervacijas. Plataus pasirinkimo transportas: keleiviniai
automobiliai – Cadillac Seville, Cadillac El Dorado, Audi, Ford T-Bird, mini-autobusai (vans)
Ford Aerostars, Toyota, Dodge ir Mercedes – Benz autobusas.

Visos mūsų raštinės Lietuvoje yra pasiruošę suteikti jums įvairias turizmo paslaugas.
Reikalui esant, galite kreiptis: **VILNIUJE, KAUNE, KLAIPĖDOJE, ŠIAULIUOSE IR
PANEVŽIJE.**

Lietuvos Kultūros ministerijos pavedimu, **geriausį bilietą į visus 1994 DAINŲ ŠVENTĖS**
renginius bus platinami sausio mėnesį tik per mūsų agentūrą.

Atstovaujame visas akredituotas pasaulio oro linijas. Jums pageidaujant, galime išrašyti
lėktuvo bilietus mūsų raštinėje Vilniuje. Apmokėjimas gali būti Amerikoje, arba Lietuvoje.
Garantuojame žemiausias kainas ir užtikrintą patarnavimą.

Visais kelionių reikalais – bilietais, atstogomis po visą pasaulį, kelionėmis laivu, traukiniu,
lėktuvu – kviečiame kreiptis į mus ir mes maloniai ir profesionaliai aptarnausime visose
mūsų raštinėse.

G. T. INTERNATIONAL, INC.
9525 SOUTH 79TH AVENUE
HICKORY HILLS, ILLINOIS
60457

TELEFONAI: (708) 430-7272
TELEFAX: (708) 430-5783

American Society
of Travel Agents

City Center GT-International
GEDIMINO PROSPEKTAS NR. 37
VILNIUS, LIETUVA

TELEFONAI: (370) 2-223-147
2-223-154

TELEFAX (370) 2-223-149

SPYGLIAI IR DYGLIAI

Redaguoja dr. K. A. Dagys

YRA VELNIUKŲ IR ŠIAIS LAIKAIS

Dar yra pasaulio velniai ar velniukas, ar jų visai nėra – toks klausimas dažnai iškyla ne tik mažai tikinčiam žmogui. Seniau tai tikrai buvo ir žemėje maišėsi. Už įvairius prasižengimus pragaros disciplinai jis būdavo išsiunčiamas ilgiems metams į balas, kemsynus atgailauti ir pridaryti kokių nors šūnybių geriems žmonėms: supykdyti, šieno vežimą nuo tilto nuversti, ūkininko trobos kaminą stiklu uždengti, kad tas keikytų, nežinodamas, kodėl dūmai veržiasi į trobą, dar ką prasimanydavo. O daugiausia, tai juokus iškrešdavo susitikęs įsilinksminęs žmogelis, sutemom grįžtantį palaukėm.

Sakysim, eina toks geras dėdulis į savo kaimą ne vieškeliu. Vieškelis kažkodėl šiandien kreivas, tai pasirinko griovį. Nenuvėlęs niekur. Sutinka jį anas išlindęs iš durpyno. Toks vidutinio ūgio, su labai aukšta kepure, tik skylutėmis ragučiams, ilgu žiponu, lyg fraku iki kulnų. O batai – ne batai, tiesiog kaladės, kad galėtų kanopas paslėpti. Kalbina mūsų dėdulę ir tuoj pasiūlo pypkėm ir tabokinėm mainyti. Išaitraukia savo dėžutę. Net naktį blizga, tiesiog auksas.

– Kad mano medinė, sutrinta, kiaura, – aiškina žmogelis.

– Baika, man tokios kaip ir reik.

Žmogus tiesiog apstulbo, paėmęs į rankas sunkų auksą gabalą. Reik ar nereik dėkoti. Atidaro tą naują brangenybę: tokio tabako, tokio kvapo nėra savo gyvenime regėjęs ar uostęs. Pakvipo oras garčiau nei rūtų ar mėtų daržely.

Kur tas geradėjas? Dairosi, bando šaukti, padėkoti – niekur nei dvasios, nei kvapo. Kaip į žemę prasmegęs. Dingtelėjo mintis, kad šiuos laukuos klajoja ne vien piktosios, bet ir gerosios dvaselės.

Džiaugiasi žmogus auksą gabalų kišenėje, bet nuo to kojomis tik sunkiau. Atsisėdęs, kad ir griovio vidury. Galima ir akmenėlių ir atsiremti. Ne toks jis kietas. Nėra ko skubėti į namelius.

Gal buvo po vidurnaktį, kai nubudo dėdulis. Pasikėlė, nupurtė dulkes. Reik užrūkyti. Bus šilčiau. Bet kur tabokinė? Iš kišenės ištraukė aptrūnijusio ar stirnų apgraužto eglės kelmo gabalą. O kur tabokinė?

– Ar ne šėtonas mane vedžiojo?

Atskirą kategoriją, sakytumėm, kaip viduramžiais amatininkų cechą, ir šiandien sudaro tie nevidonai, kurie skiriami dirbti su spaudos žmonėmis. Paprastai siunčiami dar labai jauni, simpatingi velniukai.

Būna įvairiausių kopūstų galvų: geltonų ir mėlynų, žalių ir raudonų, paprastų, žydinčių ir dar kitokių. Bet pasitaiko ir su aukštuju mokslu.

Atlikę kelių metų stažą, gavę pagyrimą, gali užimti aukštesnius postus. Koks jų tikslas, uždaviniai? Kaip jie dirba?

Laikraščio, žurnalo ar knygos redaktoriui didžioji ir paskutinė bėda korektūra, klaidų išrinkimas. Be daugiau ar mažiau klaidų joks didesnis spaudinys nepasirodo. Klaidų pagalba juk skaitytojui gera proga ne tik pasijuokti, bet redaktorių ar redaktore „pašpikuoti“, parašyti priekaištą laiška, telefonu sugadinti nuotaiką. Sunkus tu „nerūpestingų“ redaktorių darbas, tai tegul būna dar sunkesnis. Tuo kaip tik ir turi pasirūpinti tie mažieji velniukai, kurie prie priekaištų skaitytojų ausies ir gundo, nurodinėja klaidas, kurių redaktorių skubėdamas nespėjo pamatyti. Kitus sugundo skaitytojų ir dar toliau: būtinai parašyk, pamokyk, kad tokių klaidų nebūtų, kad tokio nelietuviško, tarptautinio žodžio nevertotų, tegul tučiuojau pakloja naują lietuvišką atitikmenį.

Velnių vaikai nors ir nepatyrė, bet gudrūs. Žino, kad reikia palaikyti ryšį ir su kitais žaidimo draugais, bus daugiau negro juoko. Štai jis seka, ką skaito redaktorių, artėja prie antraštės, kur slypi didelė klaida. Beveiliu telegrafu duoda signalą kitam pusbroliui, kuris tupi ant piktiausio skaitytojo peties, kad tas sugundytų šiaip kokių reikaliukų paskambinti ir redakciją, piktą žodį pasakyti. Redaktorių ties tuo klaidingu žodžiu sustoja, jo dėmesį nutraukia telefonas, ir gaunasi, pvz. vietoj antraštės „PREZIDENTAS PASKYRĖ DU RYŠININKUS“ kur dvi labai panašios raidės „R“ ir „K“. Ir liko antraštė: „PREZIDENTAS PASKYRĖ DU KYŠININKUS“. Dar paminėjo abiejų pavardes. Ir gauna laikraštis pylos iš visų vėjų, o tas, kuris tai surežisavo, gavo pagyrimą ir mokykliniam dienynė penketuką.

Gal pastebėjote ir labai nesena velniuko išdaiga *Draugė*, rugsėjo 18, pirmam puslapy, vidurinėje skilties patoj apačioj? Linksma, ar ne?

Prisimenam labai rūpestingai ilgus metus *Aidus* redagavusį Antaną Vaičiulaitį. Jis visą gyvenimą graužėsi, neturėjo ramybės dėl vienos prasmukios žodžio viduryje raidės, kai vietoj „v“ įsivėlė „p“. Tas velniukas tenai namie užtarnavo penketuką su penkiaais pliusiukais.

Progai pasitaikius kada nors pakalbėsime ir apie kitus velniukus, kurie dirguoja dar rimtesnius reikalus. Šiai dienai užteks.

Cirlinga

Neduok maisto gyvuliams, jei turi ko atliekams, atiduok ji sodo patarnautojams.

Užrašas prie įėjimo į zoologijos sodą Budapešte

Ar iš Amerikos tik tiek ir beliko? Iš Meksikos spaudos

KAS ŠIUO METU NELAIMINGIAUSIAS?

Kai per paskutiniuosius keletrius metus buvo tiek daug nelauktų įvykių – komunizmo griuvimas, tai labiausiai nesijaučia gerai, dreba buvę KGB slapsti agentai vakarų ir ne vakarų šalyse. Yra žinoma, kad didesnė dalis saugumo archyvų Maskvoj ir kitur išliko nesunaikinti, o ten randami vardai šnipų, išliejusį ir labai aukštus postus. Dabar tie nežino, ar ir apie juos jau žino tie, nuo kurių malonės priklauso ir buv. agentų likimas.

„REIKIA KĄ NORS NUŠAUTI“

pasakė tik ką grįžęs iš Lietuvos Juozas S.

– Įsivaizduokit, vasarą rašiau kelis laiškus giminėms į Kėdainius, Ariogalą, Raseinius ir Kauną. Kaune gavo visus, o provincijoje niekas negavo. Negavau iš jų ir aš. Sakė, kad rašė. Tyčia savo adresu pasiunčiau laiškelius į Čikagą iš Radviliškio, Kėdainių ir Vilniaus. Po 10 dienų atėjo tik siųstas iš Vilniaus, o jau penkis savaites, ir negaunu anų dviejų. Kai vyksta tokia velniava, ar galima su saviškiais susirašinėti?

Grįžęs žmogus iš Vilniaus pasakoja:

– Mano giminės naujam rajone, į Ukmergės pusę. Prieš ketelį metų, dar bolševikų laikais, didelė žemė prie mūsų kasė duobę. Iškasė tokią, kad ir pati žemė negalėjo išropoti. Ką gi – toji pati žemėmė pylė žemę atgal į duobę, ją sukietino, kad galėtų šiaip taip pat iškapstyti.

Iš kinų spaudos

Spaudoje pasidairius

PENSININKAMS GRAMAFONAS

Vilniaus mėsininkų draugija, kaip profesinė sąjunga arba unija (1939 m.), ji vadinosi „Cech rzeźników...“ Kai mėsininkas pasendavo arba tapdavo nedarbingu, jis gaudavo iš cecho pigų butą su gramafonu.

Vaclovas Senuta, Naujoji viltis Nr. 24

SKAITYTOJĄ VERČIA PRAKAITUOTI

Skaitytoja slepia autorius A. Tereškino žodynas: orgistinis, diskursas, politinė patografija, biurokratizmos, rutinizuotos ceremonijos, empirizmas ir sensualizmas, metonimija, puošnus hepeningas, sarmatiškas populizmas, ir daug panašių „puošmenų“ skaitytoji stringa gerklėje, verčia prakaituoti, kol išsiaiškini, arba turi numoti ranka.

Leonido Donskio... dešimtis kartų pavartoti žodžiai anticipacija, anticipuojamas, anticipuoja yra niekas kita, kaip nuojauta, numatymas, nujauciamas, pramato, nujaucia. Tad kam gi mokslininkai vištas emė vadinti čikėnais ir batus šiūšiais?..

Alfonsas Nakas, 64-ji „Metmenys“, Tėv. žiburiai

TAI BENT PAŽANGAI

Kaip žinome, Lietuvoj dar neatsikratyta rusiško bolševikiško nedovanotino apsilaidimo – viešieji tualetai baisėsi negu baisūs. Kai į Lietuvą rengėsi atvažiuoti popiežius ir, žinoma, šimtai laikraštinių, turistų, maldininkų, spaudoj buvo padidintas ir tas klausimas. Tad iš oficialių istaigų buvo paaiškinta, kad Vilniuje reikalas pajudėjo į „gerą“ pusę: tualetuose popieriaus dar nebus, bet budelių duryse iš vidaus bus įkalta po vieną vinį!..

Pagal Lietuvos ryto informaciją

Tikintis didelio maldininkų ir Vilniaus svečių antplūdžio... Popiežiaus vizito metu... maitinimo įmonės dirbo nuo 8 ryto iki vidurnakties, o restoranai, kavinės dirbo naktį iš rugsėjo 4 ir 5... Literatų svetainėje buvo ruošiamasi maitinti apie 500 akredituotų žurnalistų, bet... žmonės atėjo į šv. Mišias, ne valgyti... naktį dirbo visa pamaina, dešimt kavinės darbuotojų, per naktį parduota... (tik) viena „Marlboro“ cigaretė... Lietuvos rytas

LIETUVIAI LIETUVOJ NEPAGEIDAUJAMI?

Kai Brazauskas laimėjo rinkimus, kovo mėn. viduryje užėjo pas mus (Vidus reik. ministerijon) ministras. Sužinojęs, kad mes visiems lietuviams be išimties išduodame leidimus (viešėti) pagal jų pareikalavimus, supykęs mus iškeikė, išplūdo, griežtai pareikalavo, kad ne daugiau kaip devynias dešimt dienų svečiai Lietuvoje gali pasilikti.

Pijus Bukauskas, *Draugas*

Respublika rašo, kad Seimo pirmininkas Česlovas Juršėnas, atostogaudamas Palangoje, labiausiai džiaugėsi galėjęs po pietų ramiai numigti. Pirmininkaujant per posėdį nepamiegosi, telieka tik pavydėti, kai salėje snūduriuoja atstovai.

Daug žadantis žmogus kelia įtarimą. Gabija Petrauskienė, *Tėviškes žiburiai*

Vonioj nežaisk naftos išsiliejimą. Iš austrų spaudos

Kas slepiasi už tokios „prekybos“?

Tik su mūsų firmos palydovėmis jūs nuostabiai praleisite laiką. Tel...

Ponai, daug nerasysime. Jūsų laukia malonios rytietiškos merginos, kurios suteiks gerą poilį ir padarys rytietišką masą. Tel...

Miela mergina lydės Jus visur ir visada Kaune, jei tik paskambinsit bet kuriuo paros metu tel...

Firmai reikalingos jaunos simpatiškos merginos, labai gerai mokamam darbui su užsieniečiais. Aprūpiname gyvenamuoju plotu. Tel...

Nepakartojamos mūsų firmos merginos Jūsų neapvil. Skambinkite visą parą. Tel...

Tiktai Jums „Topazo“ firmos palydovės šypsis visada ir visur, jeigu Jūs paskambinsit tel. visą parą. Patrauklios merginos mūsų firmai reikalingos.

Jeigu Jums nuobodu ir norit gerai, maloniai praleisti laiką su jauna, žavia mergina, tai skambinkite bet kuriuo paros metu.

Simpatiška mergina Jūsų kompanijoje – tai nuostabiai praleistas laikas. Skambinkite ir Jūsų svajonė išsipildys. Skelbimai Kauno dienoje

TIK BOLŠEVIKAI MOKĖJO TAIP KVAILIOTI

Čikagos simfoninio orkestro gastrolijo organizatorius, pervažavęs muzikos instrumentų saugotojas William Hogen pasakoja, kad per visus keliolika metų važinėjimus po pasaulį būdavo ir visokių nuotykių. Pats keisčiausias ir linksmiausias buvo, kai orkestras po gastrolijo Maskvoje sėdė į lėktuvą namo. Kai sunkvežimiais buvo suvežti ipakuoti mufliaruose instrumentai, atsukėjo milicija ir dėžės bei kontrabasų mufliarus pareikalavo atidaryti. Atsivežė ir išrenuotus šunis. Pradžioje orkestrantai manė, kad ieško narkotikų, bet ne – ar nėra tose dėžėse pasislėpusių politinių pabėgėlių.

SEKRETORĖS GALYBĖ

Gero elgesio knygos tenka užtikti, kad sekretorėm reikia rinktis tokias merginas, kurių vien žvilgsnis stitirdo ledus. Chicagoj turim vieną lietuvišką instituciją, kur vyksta priešingai – sekretorės žvilgsnis ir pirmi žodžiai ir verdantį vandenį pavertia ledu.

DRAUGAS, šeštąs dienis, 1993 m. spalio mėn. 2 d.

5

Linas Žilvitis

NUOSKAUDA

Neskyrėm Dariaus nuo Girėno; Abu kaip saulė mum sušvito. Bet prisirišom tik prie vieno, Lyg ir užmiršę vardą kito.

Sėkmingai kuriant naują kartą, Tiek daug Dariukų atsirado, Kad net skaičiuoti nebeverta, Tik reikia laukti jų parado.

Bet veltui ieškau Girėnukų: Kaip jų nebuvo, taip ir nesti. Ir nieks galvos dėl to nesuko, Nebandė niekas to suprasti.

Ar išsiginys tėvynė mano, Girėnui nuoskauda padarius? Tegū ji ginas, kaip išmano, – Vis tiek Lapinskas lieka Darius!

LIETUVOS TELEVIZIJA LAKUOJA TIKROVĘ

Birželio 11 d. „Panoramos“ laidoje Lietuvos TV parodė reportažą iš Vytauto Didžiojo universitete vykusio iškilmų. Po Lietuvos prezidento kalbos televizoriuje staiga pamatome stovinčią, džiugaujančią ir plojančią VDU didžiąją salę. Tikrai prezidento kalba buvo palydėta plojimais, tačiau nuo kėdžių pašoko tik trys keturi žmonės. Vienas iš jų – Seimo narys K. Bobelis. Ovacijų nebuvo. „Panoramoje“ nufilmuotos ovacijos vyko šiek tiek anksčiau ir buvo skirtos VDU Garbės daktarei prof. Marijai Gimbutienei. Deja, Lietuvos TV šiek tiek pataisė tikrovę, nutarė ją pagražinti: sukeitė kadrus bei laiką vietomis.

„Istorijos rato negalima pasukti atgal“, – teigė Linas, bet ne televizoriaus. Jis suka. Kauno diena

KAI TRŪKSTA HUMORO SUPRATIMO

Britt Martin, 18 metų, Knoxville, Iowa, vidurinės mokyklos abiturientas, į mokyklos baigimo balių atėjo persirengęs mergina. Mokykloj buvo daugiau berniukų negu mergaičių, tai negalėjo rasti poros. Pasiskolino sesers drabužėlius, užsidėjo peruką, pasidavė ir su kitu klases draugu pasirodė salėje. Deja, ji pažino mokyklos direktorius Randy Flack ir tuoj pašaukė policiją, liepė jį suimti. Pagal senus įstatymus jis buvo apkaltintas įžengimu į mokyklos patalpas be kvietimo, grėsi jam arba \$100.00 dolerių pabauda, arba 3 dienų areštas. Bet miesto visuomenė labai supykė ir ant direktoriaus, ir policijos, ir prokuroro, kad pareigūnai nesupranta humoro. Juokėsi ne vien Knoxville, bet ir plačios apylinkės. Pagaliau juokū turėjo pripažinti ir prokuroras. Bylą nutraukė.

Algirdo RADVILAVIČIAUS piešinys

BAISUS NEMALONUMAS

Kauno Medicinos akademija nepriima studentų, kurie rūko ir nepasirašo pasirašymo, kad niekad gyvenime nerūkys.

Rusai, traukdamiesi iš Lietuvos, slapta pardavinėjo ginklus. Kaune kai kurios gajos spėjo įsigyti net liepsnosvaidžius. Policija porą tokių nekasdienių ginklų surado, o kiek nesurado? Kiti tvirtina, kad buvo pardavinėjamos ir lengvesnės patrankos. Ką su jomis darys gajos? Kaip jas slėpti?

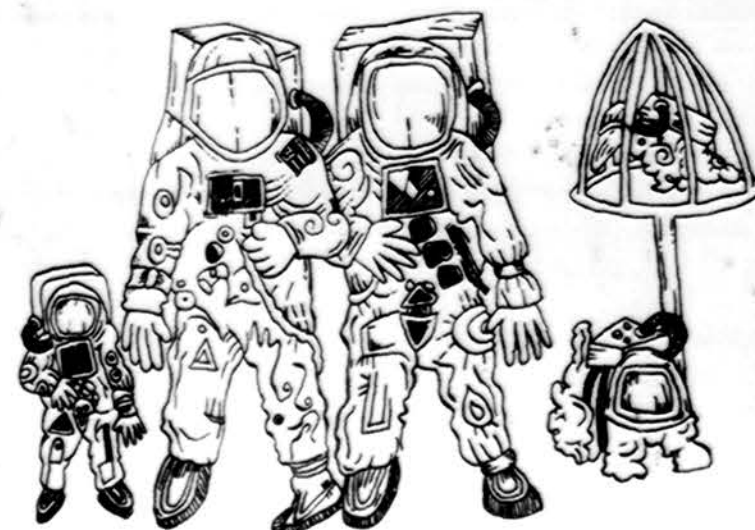
MIRĖ IŠ DŽIAUGSMO

Mažiausiai 14 žmonių žuvo ir 378 buvo sunkiau ar lengviau sužeisti, sutrypti, kai Kolumbijos futbolo komanda laimėjo prieš Argentina ir pateko į finalines rungtynes dėl pasaulio titulo.

LYG JIS VIENAS TOKS BŪTŲ

Gyvenu savo ūky, statau naują namą, neturiu pinigų. Padėkite.

Skelbimas lietuviškuose šeimvių laikraščiuose

Astronautai? Ne, tai 21 amžiaus šeimynėlė, jei žmonės su ekologija ir toliau taip elgis, kaip dabar elgiasi. Iš šveicarų spaudos

JAV LB Ekonominėlių Reikalų Taryba
Informacijos Skyrius
7311 Douglas Circle, La Palma, CA 90623
• tel. (714) 521-8694 • fax (714) 521-1210

APIE GRŪDŲ SUPIRKIMĄ IR LIETUVIŠKAS STAKLES

Šis straipsnis su santraukom iš Lietuvos spaudoje atsiuntė žurnaliste Rima Jakutytė.

Grūdų supirkimo problema

Rugsėjo 13 d. valstybė buvo supirkusi 212,000 tonų grūdų. Iš jų rugių — 75,800, maistinių kviečių — 47,000, maistinių miežių — 5,000, pašarinių grūdų — 64,000 tonų. Lietuvos grūdų perdirbimo įmonės iš ūkininkų ir žemės ūkio bendrovių buvo priėmusios saugoti 248,000 t. Ar saugoti ir imti grūdai bus nu-pirkti, pareigūnai nežino, nes įmonės neturi pinigų. Valstybės grūdų saugyklose telpa per 1 milijoną tonų grūdų. Pasak Žemės ūkio ministerijos grūdų produktų skyriaus vyriausiojo agronomo Juozo Zuko, rugsėjo pradžioje jose jau buvo sukaupta 850,000 t. (įskaitant valstybės rezervų likučius). Kelių įmonių grūdų elevatoriai jau buvo pilni, todėl iš žemdirbių buvo imanoma priimti tik tiek grūdų, kiek įmonės sugeba jų sumalti į miltus ar perdirbti į kombinuotuosius pašarus. Kaip dienraštėje „Tiesa“ aiškina Grūdų perdirbėjų sąjungos tarybos pirm. Linas Kirkilis, šiemet vyriausybė numatė 250,000 tonų grūdų supirkimo kvotą, tačiau ir jai nesiekta pakankamai lėšų. Grūdams supirkti skirta 76 mil. litų. Už gautą kreditą galima nupirkti mažiau nei pusę maistui reikalingų grūdų, jau nekalbant apie pašarinius. Problemą bus su kviečiais. Jų kasmet Lietuvoje sunaudojama apie 300,000 t. Lietuvoje užauginti kviečiai daugiausia tinka tik pašarui. L. Kirkilis mano, kad kviečių teks pirkti iš Kazachstano. Iš viso Lietuva maistui turi sukaupti apie 600,000 t. grūdų. beveik tiek pat reikia pašarams paukštyms, dideliems gyvulininkystės kompleksams, kurie neturi žemės pašarams užsiauginti. L. Kirkilio apskaičiavimais, norint apsirūpinti grūdais iki kito derliaus, būtina turėti apie 360 mil. litų. L. Kirkilis mato tik vieną išeitį — maisto atsargoms sukaupti reikėtų daryti kredito emisiją. Kad tokia emisija nesumenkintų lito, ją reikėtų reguliuoti, kiekvieną mėnesį gautas įplaukas išimti iš apyvartos, kad nepadidėtų grynujų pinigų arba kreditinių išteklių masė. (Tai maždaug prilygsta norėti gauti grūdus veltui ir, aišku, taip neišeis — E.K.). „Jeigu iki naujo derliaus nespėjusime pakankamai grūdų, gali atsitikti taip, kad po pusmečio prašysime Ekonominės Bendrijos ar kitų kraštų pagalbos, kaip atsitiko pernai. (Spaudoje iš esmės nutilimas klausimas, kad EEB teikia kreditus grūdams tik tuo atveju, jeigu valstybė pati neeksportuoja grūdų. Toks punktas yra ir pasirašytame Memorandume. Tuo tarpu Lietuvos vyriausybė, nepajėgdama skirti lėšų grūdams supirkti, leido šiemet grūdus laisvai eksportuoti. Latvijai EEB jau nutraukė paramą grūdais, kadangi ši eksportavo grūdus. P.R.J. pastaba).

Lietuviškos staklės atgauna pasitikėjimą

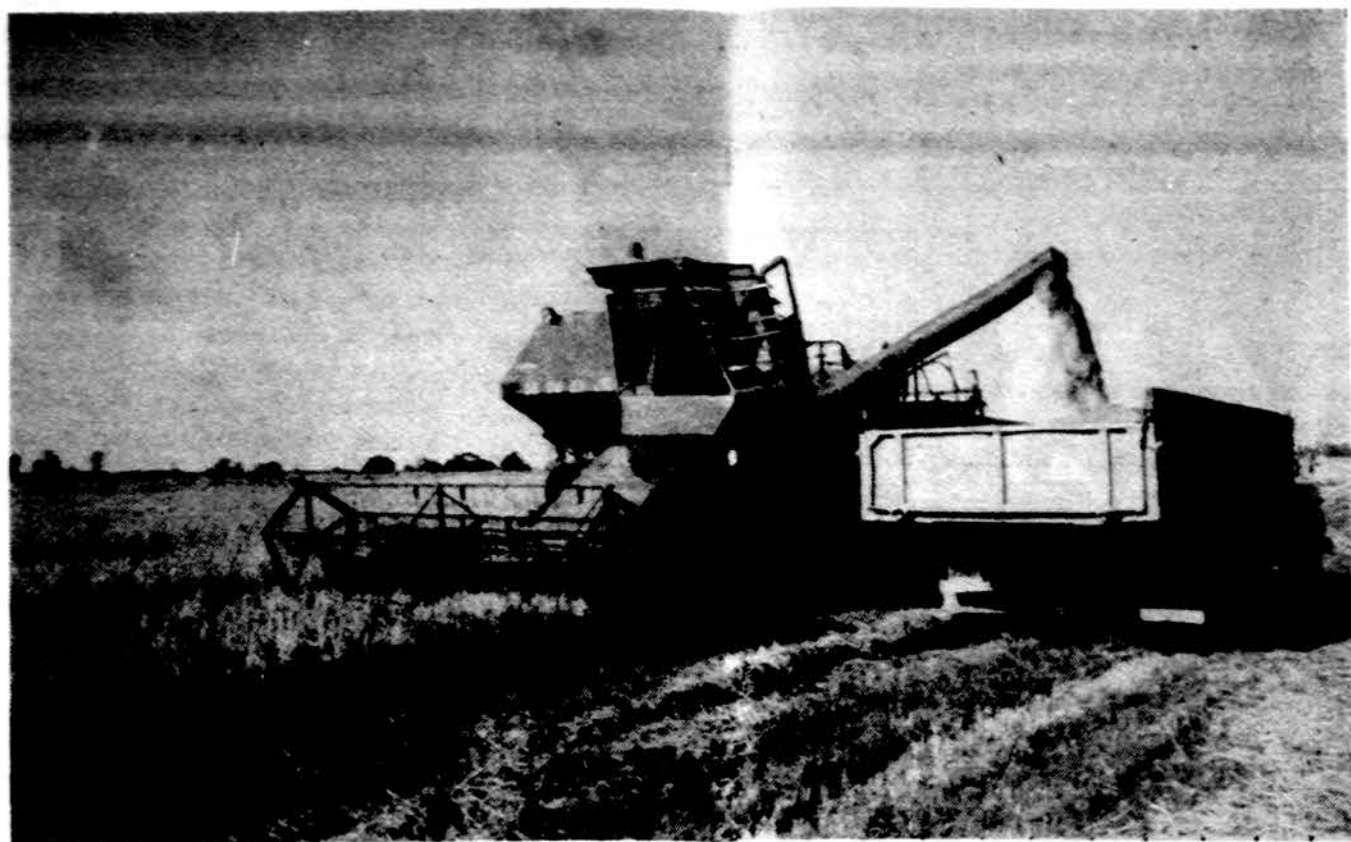
Niūrios prognozės, pasmerkios šią mašinų gamybą, nepasitvirtino, rašo „Respublikoje“

(rugsėjo 14 d.) V. Čeplevičiūtė.

Tris dešimtmečius kurta, mokslui imli, didelio tikslumo metalo pjovimo staklių pramonė, reikalaujanti daug geros kvalifikacijos darbuotojų, nes taip seniai politikų buvo pasmerktai lėtai mirčiai. Juk beveik visa jos produkcija buvo skirta eksportui. Antai buvęs „Komunaras“ — dabar valstybinė Vilniaus staklių gamykla — per metus į įvairias pasaulio šalis išsiųdavo apie 100 staklių. Jomis būdavo aprūpinama ir visa buvusios SSRS rinka. Užsienio ekspertai atkakliai patarinėjo Lietuvai žūt būt išsaugoti staklių gamybą, tačiau Lietuvoje buvo tvirtinama, kad staklių pramonė neturi perspektyvos. Rusija iš tiesų nustojo pirkti lietuviškas stakles, nes neturi tam pinigų, nediegia naujų projektų. Tačiau Vilniaus „Žalgirio“ staklių gamykla užmezgė kontaktus Singapūre ir gavo užsakyką 160 mašinų. Staklininkų sąjungos posėdyje nutarta lietuviškų staklių pavyzdžius išsiųsti į Angliją nuolat veikiančias parodas. Dėl kokybės nesibaiminama, vakarietiška lygi patvirtino oficialūs bandymų rezultatai. O pavydžiui tai, ką Naujojoje Vilnioje gamina „Vista“, galima vadinti technikos stebuklu, koki Vakaruose tėra sukūrusi tik viena firma ir tai menkesnio tikslumo. „Vistos“ ir „Prezizikos“ specialistai šias stakles su programiniu valdymu kūrė beveik 10 m. Deja, kol Lietuva neturi savo prekybos centrų Vakarų šalyse, tenka taikytis su tuo, jog atiduodami savo produkciją tarpininkams, negalime tikėtis už ją pasaulinių kainų. Tokia padėtimi nori pasinaudoti ir kai kurios užsienio konsultacinės firmos, siūlydamos savo tarpininkavimą. Joms paprastai pasiūloma kai kuriuos pirminius darbus atlikti savo sąskaita, tada milijardinį verslą siūlantys tarpininkai dingsta iš akiračio. Ne veltui Lietuvos Bankas išsiuntinėjo raštą, perspėdamas dėl netikrų pasiūlymų ir patardamas pirma pasikonsultuoti per banko informacijos sistemą. Kaip rimtą tarpininką, Pramonės ir prekybos ministerijos mašinų gamybos departamentu direktorius Algis Kantauskas nurodo Vokietijos firmą „Integration“. Ši firma Kauno „Koordinatės“ surado partnerį, puikiai atitinkantį įmonės interesus. Tai būtų užsakymas šimtam staklių Vakarų rinkai. Aišku, kad staklės ateitį turės.

Panevėžiečiai ieško investitorių

Panevėžio centre numatoma pastatyti 13-os aukštų verslo centrą. Kaip rašo „Lietuvos rytas“ (rugsėjo 17 d.), jame tiltų raštinės, smulkesnės įstaigos, konferencijų salė, restoranai, barai, galbūt viešbutis. Numatytas požeminis automobilių pastatymas, modernizuota autobusų stotis. Neseniai, tarpininkaujant Lietuvos smulkaus verslo informacinio centro prezidentei V. Brazienei, buvo parengtas pasiūlymų paketas. Jis turėtų sudominti užsieniečius, nes čia aptariami ne tik projektiniai pasiūlymai, bet ir pateikiamas Lietuvos ir Europos kontekstas, be kurių sunku geografiškai įvertinti Panevėžio privalumus. Pro miestą praeis tarptautinė

Kaliforniečių lietuvių įsteigtos ALIDCORP bendrovės Šeduje kombainas pila grūdus į sunkvežimį. Lietinga vasara apunkino žemės ūkio darbus, o derlių nuėmus, reikėjo rasti, kur sandėliuoti, nes valdiškos supirkimo bendrovės, neturėdamos pinigų, gerų sąlygų nesitūle.

automagistralė „Via Baltica“, šalia aerodromas. Pasiūlymuose aptariama Panevėžio gyventojų skaičiaus augimas, esami komerciniai objektai, pateikti rinkos tyrimai. Pasak miesto architektūros skyriaus vedėjo A. Grauzinio, verslo centro statyba kainuotų apie 20 mil. JAV dolerių. Statybos galėtų būti vykdomos trimis variantais. Geriausiu atveju žemės sklypą išsinuomotų (pagal šalies įstatymus užsienietis — 99 metams) vienas investuotojas. Sklypą investuotojai galėtų nuomoti ir dalimis arba fondatoriaus funkcijų imtųsi savivaldybė. A. Grauzinio teigimu, užsieniečiai verslo centro idėją jau yra domėjęsi, tačiau labiausiai kluvus žemės nuosavybės klausimas.

Kodėl neindeksuojamas įmonių turtas?

Pasak Seimo nario Gedimino Vagnoriaus (savaitraštis „Amžius“, Nr. 37), nuo 1992 m. gegužės 1 d., pakilus gamybos priemonių kainai mastui apie 15 kartų, įmonių sukauptas gamybinis ir kitos turtas, kartu ir akcinis kapitalas, nuvertėjo tokiu pat dydžiu. Gamybos priemonės dabar parduodamos 10-20 kartų pigiau, negu jos kainuoja rinkoje. Tas pats vyksta ir žemės ūkyje. Už 30 litų parduodami šaldytuvai, už keletą šimtų litų lengvosios mašinos šias vertybes perka ne tie žmonės, kuriems tas gamybinis turtas yra reikalingas. Gamybos priemonių neindeksavimas pakerta įmonės finansų sistemą, nes įmonių administracija naudoja kapitalu praktiškai nemokamai. Todėl ir žmonių, ir įrengimų prastovos beveik nieko nekainuoja, įmonės administracija neskaita „sukstis“. Atsakių indekso gamybos priemonės, praktiškai leista pramonės įmonėms nepriskaičiuoti amortizacinių lėšų, reikalingų nusidėvėjusių gamybos priemonių pakeisti. Jau šiais metais nepriskaičiuota amortizacijų atskaitymų maždaug 900 mil. litų, per visus metus jų bus nepriskaičiuota apie 1,5 mlrd. litų. Tuo tarpu metinis biudžetas yra apie 1,2 mlrd. litų. Po poros metų pramonė bus visiškai sužlugdyta, rašo G. Vagnorius.

Viena priežastis, kodėl atsisakoma indeksuoti gamybos priemonės, yra skirstytojų ir valdančiąją partiją remiančių grupuočių noras perimti ne tik valstybės, bet ir akcininkų turimą. Vienas tokių būdų yra dirbtinis įmonės finansinės būklės bloginimas, mėginimas pigiau įsigyti įmonę, privertus ją bankrutuoti. G. Vagnoriui stebina valdžios viršūnėse skelbiama nuostata, kad šiuo metu reikia tik priversti įmones bankrutuoti, ir visos Lietuvos ekonomikos problemos išsprendžios. Tokį supratimą G. Vagnorius vadina primityviu, nes jo

kioje valstybėje jokia vyriausybė sąmoningai neskaitina bankroto. Priešingai, dedamos pastangos išvengti bankroto, nes vienos įmonės bankrotas sukelia bankrotą grandinėje, žmonės lieka be darbo. G. Vagnoriaus nuomone, viena ekonomikos smukimo priežastis yra ta, kad valstybinės ir privatizuotos akcinės įmonės yra nebevaldomos, įmonių administracija visiškai nekontroliuojama. Bankrotas tos problemos neišsprendžia, ją gali išspręsti tik finansinių svertų atkūrimas.

POPIEŽIAUS LEONO XIII LITERATŪROS FONDAS

Išievių lietuvių organizacijos ir didelis mūsų skaičius asmeniškai yra daug prisidėjęs prie Lietuvos nepriklausomybės atstatymo ir dabar daug padeda kraštui atkurti dvasines bei ekonomines sąlygas, kurios yra būtinos tikrai laisvei įgyvendinti. Lietuvių išievių visuomenė tą atlieka per įvairius labdaros fondus, asmeninę paramą mūsų broliams bei sesėms Lietuvoje, skirdami savo patirtį, darbą jų reikalingam. Šios mūsų pastangos ne tik prisideda prie Lietuvos atstatymo, bet praturtina ir mūsų organizacijų veiklą, o dar labiau asmenišką gyvenimą, nes padėdami kitiems, padedame ir sau įprasinti kasdienybę, palengvinti jos rūpesčius.

Viena priemonė padėti Lietuvai yra Popiežiaus Leono XIII literatūros fondas, kuris yra čia Amerikoje įregistruotas kaip pelno nesiekianti organizacija, t. y. šiam fondui skiriamas aukas galima nusirašyti nuo apmokestinamų pajamų. Šio fondo tikslas yra padėti skleisti Lietuvoje krikščionišką kultūrą, kuri apima visas tikėjimo tiesas, taigi ir asmens teisių, pareigos bei atsakomybės principus, laisvės bei demokratijos nuostatas.

Teikti Lietuvai pagalbą šioje srityje yra labai tinkamas uždavinys Leono XIII fondui. Todėl šis fondas ketina skintensyvuoti savo veiklą ir kreiptis į išievių lietuvių, kurie supranta, kad savo gyvenimą galime labiau nušviesti, skirdami dalį savo širdies ir ištiklių Lietuvai, ne vien tik besirūpindami savo asmeniškais reikalais. Fondo vadovybė laukia išievių lietuvių paramos šiam uždaviniui vykdyti, ne vien tik atsiunčiant auką, bet ir sudarant bendradarbiavimo sutartis (Unitrust), kurios naudingos ne tik fondui, bet ir aukotojui.

Ceslovas Masaitis

• Šis „Draugas“ visuomet yra mielai laukiamas svečias kiekvienuose lietuviškuose namuose.

Visuomet draugaukite su ištikimuoju „Draugu“.

VALOME
KILIMUS, BALDUS,
GRINDIS IR SIENAS
J. BUBNYS
737-5168

RACINE KEPYKLA IR DELIKATESAI
Aticaryta 7 dienas savaitėje. Didelis pasirinkimas įvairiausių kepinių ir namuose gaminto maisto — Catering
6216 S. Archer Ave.
Chicago, IL 60638
Tel. 581-8500

PARDAVIMAS IR TAISYMAS
MIGLINAS TV
2346 W. 69 St.
Tel. 776-1486

Dengiami stogai, kalamas „siding“, bei atliekami namų vidaus remonto darbai. Skambinti Sigita: 312-247-2837

MASTER PLUMBING COMPANY
Licensed, Bonded, Insured
Nauji darbai ir patalynai. Vamzdynų ir vonios kabinetai. Keramikos darbai. Karšto vandens tankai, porcelanas. Išvalome užsikimšusius vamzdžius.
BEN SERAPINAS 708-636-2960

WAGNER
MAŠINOS RAŠTINĖMS
Parduoda • Taiso • Priedai
ir Reikmenys
Virš 75 metų patikimas patarnavimas
TYPEWRITERS • COPIERS
FAX • CALCULATORS
5610 S. Pulaski Rd.
Phone (312) 581-4111

IMEX AMERICA, INC.
524 State Line Rd.
Calumet City, IL 60409
Nuomoja automobilius Lietuvoje: siūncia automobilius, labai greitai perveda dolerius į Lietuvą.
Tel. 708-868-0049, Fax 708-868-9642. Skambinkite darbo dienomis 9 v.r.—5 v.v.

SISTERS OF THE LITTLE COMPANY OF MARY
are searching for...
Women called to heal...
in homes, hospices, parishes, health clinics, social service agencies and hospitals.
called to grow...
called to live in vowed life...
As a Sister
As an Associate
contact: Sister Jean Stickey, LCM
Sisters of the Little Company of Mary
9350 South California Avenue
Evergreen Park, Illinois 60642
Tel. 708-422-6200, ext. 5421

CLASSIFIED GUIDE

FOR RENT

Prie 66 St. ir Kedzie Ave., 1 bl. nuo Marquette Pk. išnuojamas 3 kamb. butas su šiluma ir virtuvės įrengimais. \$360 mėn.
Tel. 708-425-7160

HELP WANTED

Ieškoma moteris galinti prižiūrėti senesnio amžiaus moterį ir gyventi kartu.
Kreiptis: tel. 312-776-7952

Ieškau patyrusios sluvėjos, kuri galėtų pasiūti tautinius rūbus mergaitėms. Skambinti Aušrai, tel. 312-767-2400.

REAL ESTATE

RE/MAX GREIT PARDUODA
RE/MAX REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar Parduodant
- Greitas ir Sąžiningas Patarnavimas
- M.L.S. Kompiuterių ir FAX pagalba
- Nuosavybės įkainavimas veltui
- Perkame ir Parduodame Namus,
- Apartamentus ir Žemę
- Pensininkams Nuolaida

Century 21 KMEICK REALTORS
7922 S. Pulaski Rd.
4365 S. Archer Ave.

DANUTĖ MAYER
284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti namus, kreipkitės į Danutę Mayer. Ji profesionaliai, sąžiningai ir asmeniškai patarnaus, įkainavimas veltui.

Century 21 ACCENT REALTY, INC.
5265 West 95th Street
Oak Lawn, Illinois 60453
Bus. 708-636-9400
Res. 708-423-0443

ASTA T. MIKUNAS

Profesionaliai ir sąžiningai patarnauja įvairių nuosavybės pirkime ir pardavime, mieste ir priemiesčiuose.

REALMART, INC.
6602 S. Pulaski,
Chicago, IL 60629
312-585-6100

BALYS BUDRAITIS

Asmeniškai patarnauja įvairių nuosavybės pirkime bei pardavime, mieste ir priemiesčiuose. Suinteresuoti skambinkite BUDRAITISUI
Bus. 312-585-6100, res. 312-778-3971

Gražioje Oak Lawn apyl. sav. parduoda modernų 2 mieg. „condominium“. Skambinti:
J. Stonkul, 708-499-1595

RE/MAX Home Center
6000 S. Pulaski
Chicago, IL
Tel. 312-735-6000

TOM VIERAITIS

LIETUVOJE, Palanga 2 (Šventoji), prie pat jūros parduodamas 3-jų kamb. su didele virtuve butas — „Condominium“, 4 aukštas. Yra telefonas, visi baldai. Kreiptis tel.: 312-778-3455.

HELL IN ICE Onutė Garbštienė

A diary (much like that of Ann Frank), which begins in 1941 when a group of Lithuanians were loaded in cattle cars and dispatched to the wastelands of Siberia. This diary is a record of a woman — a people's nation, ravaged by a vicious occupying force, but resisting and surviving.

Translated by Raimonda K. Bartuška. 256 pages, hard cover. Published in Vilnius 1992. Book price \$13.00. Shipping and handling in USA \$2.00. Canada — \$3.00. Illinois residents add \$1.14 for sales tax. Send orders to: **Draugas**, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629-5589.

MARQUETTE PHOTO SUPPLY

REIKMENYS FOTOGRAFAMS IR MĖGĖJAMS

Daug sutaupysite, pirkdami čia ju reikmenis. Pasinaudokite patogiu planu atidedant pasirinktus reikmenis ypatingai progi. Pilnai užbaigtų foto. nuotraukų aptarnavimas. Atidaryta pirmadienį ir ketvirtadienį vakarais iki 8 valandų. Antradienį, trečiadienį, susikabinsit lietuviškai.

3314 West 63rd Street
Tel. — PROspect 6-8998

TAISOME

SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MAŠINAS IR SĄLDYTUVUS
Kreiptis į Hermis Deckys
Tel. 585-6624. Nuo ryto iki 6 v.v.
Kalbėti lietuviškai

JAV LB Krašto Valdybos Socialinių Reikalų Taryba

2711 West 71st Street, Chicago, Illinois 60629
(312) 476-2655 • Fax (312) 436-6909

AUKŠTI PASKOLŲ PROCENTAI IR ISTATYMAI

Onai Onaitienė, gyvenanti viename Amerikos miestelyje, buvo likę mokėti namo paskolos tik 12,000 dolerių. Bet nelaimė: pradėjo varvėti stogas. Moteriškė našlė neturėjo atliekamo dolerio jį pataisyti. Atsirado „geras“ meistras, kuris pasiūlė gauti paskolą ir jai stogą pataisyti. Moteriškė sutiko. Pasirašė dokumentus, kurių ji nepasirašė ir nesuprato, kas ten parašyta, bet ar gali toks „geras“ žmogus apgauti? Ir Onos nustebimui, po mėnesio gauna dokumentus, kad jos namų paskola padidėjo iki 60,000 dolerių po 20%. Po kelių mėnesių moteriškė pamatė, kad ji negali užmokėti paskolos, ir skolintojas jos namą pasiėmė.

Petras Kuodis susirgo ir atsiliko banko mokėjimuose už namo paskolą. Prisistatė labai gražiai kalbantis vyras, kuris labai gailėjosi Petro, jam pažadėjo sutvarkyti ir parūpinti paskolą, kuri nebus didesnė negu 200 dolerių i mėnesį. Žmogus pasirašė dokumentus. Po mėnesio, kai visi dokumentai buvo sutvarkyti ir pasirašyti, dingo gerasis vyras, o Petras pamatė, kad jis pasirašė ant 55,000 dolerių iš 15% procento paskolos. Už visą patarnavimą jis buvo „pasidėjęs“ sumokėti 8,000 dolerių, o mėnesiniai mokėjimai pakilo iki 700 dolerių i mėnesį. Jis negalėjo tiek per mėnesį mokėti, ir žmogus, išgyvenęs 30 metų savo name, buvo iš jo išvarytas.

Tai tik pora skaudžių atsitikimų, kaip neskrupulingi asmenys išnaudoja pasitikintus žmones.

Šiais laikais negalima niekuo pasitikėti. Prieš bet ką pasirašant, reikia viską gerai perskaityti ir suprasti, ypač kas parašyta smulkiai rašydami. Jeigu kas gerai nesupranta angliškai – paklauskite vaikų, vaikaičių ar kitų mokančių, kad paskaitytų. Geriausia, bet kokius didesnius investavimus darant pasamdyti advokatą, tas kartais jums pigiau kainuos ir galėsite ramiai miegoti.

Panašioms apgavystėms daugėjant, praėjus pavasari Kongrese buvo svarstomas įstatymas, kuris įsijė žmones dėl vadinamųjų aukštų procentų paskolų. Žinoma, šis įstatymas nesustabdytų daugelio išnaudojtojų, bet bent parodytų žmonėms, su kuo jie turi reikalą.

Niekas neturi tikrų statistinių duomenų, bet advokatai tvirtina, kad tos apgavystės labai sparčiai auga dėl ekonominės padėties ir dėl reguliavimų trūkumų. Taisyklės reikalauja, kad federaliniai bankai duotų paskolas menkų pajamų asmenims ir mažoms. Bet daug skolintųjų ignoruoja šią žmonių grupę, o piktnaudžiaujant skolintojai labai aukštais paskolų procentais užpildo šią tuštumą.

Ekonominė padėtis pablogėjus, nukrito procentai bankuose. Daug žmonių neteko darbo, daug pensininkų bando kaip nors išsiversti su vis mažėjančiomis savo investavimų palūkanomis. Seni, ligoti ir finansinių sunkumų turi asmenys yra piktnaudžiaujant skolintųjų pagrindiniai taikiniai, nes šie žmonės yra depresijoje, dėl savo paprastumo ir gerumo per daug pasitiki žmonėmis, kurie jiems paskambina ar pasirodo prie jų durų.

Daugiausia pasikartojančios apgavystės

Dažniausiai pasikartojančios

namų paskolų apgavystės yra dviejų rūšių: namų pagerinimo paskolos ir „home equity“ paskolos. Čia reikia pabrėžti, kad yra daug legalių ir sąžiningų skolintojų, kurie siūlo minėtas paskolas.

Sukčių firmos skiriasi tuo, kad, siūlydamos pinigų, reikalauja per didelių procentų ir užmokesčių. Dažnai jie klaidingai pasako, ką žmogus gauna. Jie noriai skolina asmenims, kurie aiškiai yra nepajėgūs daryti mėnesinių mokėjimų, nes jų tikslas (priešingai teisingų skolintojų tikslui) yra ne mėnesiniai mokėjimai, bet paprasčiausias noras atimti namą (foreclosure). Kongrese pasiūlytas įstatymas turėtų tvarkyti šiuos atvejus, reikalaujantis daugybės paaiškinimų pirmą, negu paskola bus suteikta. Žmonėms, kurie nori skolintis, turės būti paaiškintas metinis procentas ir atitinkamas mėnesinis mokėjimas, pirmą negu jiems paskola bus suteikta. Žmonėms taip pat turės būti raštu paaiškinta, kad jie gali prarasti savo namą, jei jie negrąžina paskolos sutartu laiku. Žmonėms taip pat turės būti paaiškinta, kad iš jų nereikalaujama užbaigti pradėtą reikalą su skolintoju. Kai kurie žmonės tiki, kad, jei jie pasiekė tam tikrą tašką skolinimosi procedūroje, tai jau teisiškai yra įpareigoti eiti iki galo. Be to, skolintojams būtų draudžiama reikalauti pradinio užmokesčio, didesnio nei vieno mėnesio procentai, ar pasilaikyti daugiau, kaip dviejų mėnesių mokėjimus. Taip pat uždraustų „baloon payments“ – smarkiai didėjančius mokėjimus – didelių vienkartinis išsipareigojimus, kuriuos paprastai reikia užmokėti, pasibaigus paskolos terminui – leidžiant jį paskolos balansui augti, tuo tarpu kai jūs darote nuolatinius mokėjimus.

Bankų grupės kovoja prieš tą įstatymą, nors jis liečia tik mažą dalį vadinamųjų aukštų mokėsių paskolų. Tai yra tų paskolų, kurios reikalauja daugiau kaip 10 procentų, daugiau kaip federalinio izdo procentai. Įstatymas taikomas ir tiems, kurie tas paskolas suteikia, nepaisant, kad paskolos mokėjimas kaštuos asmeniui 60% visų jo pajamų; arba tokius, kurie ima mokėti ir „points“, kas sudaro daugiau negu 8% paskolos.

Tikimasi, kad šis įstatymas gali būti priimtas, nes jį remia kai kurie, patys įtakingiausi, senatoriai ir Kongreso nariai, ir kad jis jau gavo prez. Clintono administracijos „palaiminimą“.

Kaip apsisaugoti nuo įvairių sukčių

1. Saugokitės tokių skolintojų, kurie atėję prie jūsų durų siūlo paskolą. Legalūs skolintojai neateis pas jus. Jie galbūt pasiūlys jums informacinį lapelį, bet nepasirodys ant jūsų slenksčio, siūlydami paskolą. Būkite labai atsargūs su asmenimis, kurie atėję pas jus siūlo paskolas.

2. Reikalaukite dokumentų. Niekad nesutikite su namo pagerinimo ar „home equity“ paskolomis be oficialios sutarties. Niekada nepasirašykite sutarties, kurios neperskaitėte, ne visai užpildėte, ar ne visai supratote. Visuomet reikalaukite kopijos dokumento, kurį jūs pasirašėte ir tai tuojau pat. Neleiskite niekam sutarties pasiimti ir pristatyti kopiją vėliau. Žmonės be skrupulų gali

JAV LB TARYBOS LAUKIA NELENGVOS PROBLEMOS

JURGIS JANUŠAITIS

JAV Lietuvių Bendruomenės XIII Tarybos trečioji sesija čia pat. Sesijos vyksta kasmet vis kitoje vietoje. Šių metų LB Tarybos sesija įvyksta Čikagoje spalio mėn. 9 ir 10 d. Embassy Suites Hotel, Chicago O'Hare, 6501 North Mannheim, Rosemont, Illinois, 60018. Tel. 312-699-6300 arba 1-800-548-4193. Adresą ir telefoną pateikiame dėl to, kad iš kitų vietovių atvykstantys Tarybos nariai galėtų tą vietovę lengvai surasti arba rezervuoti sau viešbutyje nakvynės kambarius.

Šią sesiją globoja LB Vidurio Vakarų apygardos valdyba, vadovaujama Kazio Laukaičio. Pagal JAV LB nuostatus, JAV LB Taryba ir prezidiumas yra vyriausieji Bendruomenės organai, Tarybai turi paklusti ir jos nutarimus vykdyti Krašto valdyba ir visi Bendruomenės padaliniai-įvairios, specialios uždavinias vykdyti sudarytos, Tarybos. Taigi, pagal veikiančius tvarkos nuostatus, LB Tarybai tenka visa atsakomybė už padalinių darbus.

Lietuvių Bendruomenės uždaviniai buvo, yra ir bus labai svarbūs ir plati. Per penkis dešimt metų LB jau ir lietuvių išeiviją, išvystę nuostabiai gražią, prasmingą veiklą įvairiose srityse: suorganizavo ir išlaikė platų liuanistinio švietimo tinklą, su liuanistinėmis mokyklomis, klestėjo kultūrinė, visuomeninė veikla; daug buvo dirbta ir politinėje srityje, siekiant Lietuvai laisvės.

Niekas nenuginčys Lietuvių Bendruomenės didžiojo ir pakeisti sutartį.

3. Reikalaukite detalių. Jūs turite žinoti, kiek mokėsite už patarnavimą, kiek procentų, ir koks bus jūsų mėnesinis mokėjimas. Jūs taip pat turite žinoti, ar jūsų namas yra naudojamas, kaip užstatas.

4. Teiraukitės keliose vietose, jei jums reikia paskolos. Neimkite pirmos pasitaikiusios lengvos pasiūlos. Jūs galite atrasti teisingą įstaigą, kuri duos paskolą už prieinamą kainą.

5. Nesileiskite būti skubinamas. Jei paskolos teikėjas sakys, kad jūs neturite laiko apsidairyti kitur ir ragins pasirašyti tuojau, laikykite tai įspėjimo ženklu, kad kažkas negerai. Žmonės, kurie duoda teisingas paskolas pasiūlysi, turi daug kandidatų. Jiems nereikia jūsų skubinti. Tik sukčiai ir apgavikai nori, kad jūs nuo savo pinigų atsiskirtumėte pirmą, negu galėsite apsigalvoti ir suprasti, kas darosi.

Naudotasi medžiaga „Chicago Tribune“ (by Kathy Kristof, June 3, 1993).

Vertė ir spaudai paruošė Aldona Šmulskienė ir Birutė Jasaitienė.

reikšmingo įnašo i lietuviybės išlaikymą laisvajame pasaulyje.

Žvelgiant i tuos uždavinius, su didele atida ir neslepianiu rūpesčiu žvelgiame i LB ateitį. Ar ji ilgai išvers, ar savus išsipareigojimus atliks? Ar ji, pati tvirtėdama, galės efektingiau padėti Lietuvai, kuri dabar bėdoje ir tiesia išmaldos prašančia ranka?

Tokiomis nuotakomis pasitinkame ir šią, XIII tarybos trečiąją sesiją, kuriai JAV LB Tarybos prezidiumas, vadovaujamas didelio takto, nuo pat jaunystės Bendruomenei besiaukojančio, gausaus organizatoriaus inž. Vytauto Kamanto.

Štai po ranka Tarybos prezidiumo ir jo pirmininko sukaup-ta JAV LB Tarybos, KV ir padalinių veikla. Informacinė medžiaga puikiai sutvarkyta, pateikia visiems Tarybos ir Krašto valdybos nariams susipažinti su atliktais darbais, buvusių Tarybos sesijų nutarimais, patikrinti, ar nutarimai įgyvendinti.

Iš informacijos susidaro vaizdas, kad kai kurios LB institucijos yra prasilenkę su Tarybos nutarimais, neatsiliepią i Tarybos prezidiumo prašymus ir pan. Dėl to kartais kyla nesupratimų, stokojama bendro susiklausymo ir padaroma veikloje klaidų.

Ši LB Tarybos sesija, atrodo, daug kuo skirsis nuo ankstesniųjų. Prezidiumas iš anksto atsiklausė Tarybos narių – kokios sesijos ir kokių svar-

tymų joje pageidautų. I tai atsiliepię nemažas skaičius Tarybos narių su įvairiais siūlymais. Ir štai vienas jų:

„Kadangi Tarybos sesija numatyta tik dvi dienas, todėl bandykime sutrumpinti oficialius sveikinimus, ilgesnes kalbas ir apsieikime be ne visuomet reikšmingų paskaitų, kurias reikia išklausti tik pagerbiant svečią, dalyvaujanti mūsų sesijoje. Bandykime sesiją praversti dalykiškai, darbingoje nuotakoje ir apseinant be trafaretinių pagarbų ir padėkų vieni kitiems“.

Siūlymas, kaip matome, konkretus ir, atrodo, prezidiumas priėmė jį dėmesin. Sesijos darbotvarkėje nebematyti „sveikinimų, pagyrimų, padėkų“, o svarstybose atsispindi pačios svarbiausios LB šių dienų problemos: žvilgsnis i ateities veiklą, ateities veiklos konkretūs darbai, kuo, reikia pasakyti, LB ir iki šiol pasižymėjo.

Šioje sesijoje, atrodo, iškilslabai opus klausimas – Televizijos 26 įsigijimas Lietuvoje.

Kaip žinoma, jau senokai LB Krašto valdybos pareigūnai tarėsi Lietuvoje tokią TV stotį drauge su Kanados LB ir vienu verslininku įsigyti. Rodos, net pasirašė išsipareigojimus be JAV LB Tarybos ir prezidiumo nutarimo ar sutikimo. Tas išsipareigojimas įpareigojo ir JAV Lietuvių Bendruomenę. Kiek teko girdėti, prezidentas Algirdas Brazauskas tokią sutartį yra atmetęs. Taigi, prieš darant sandėrius, būtinas JAV LB Tarybos nutarimas, apribojimas ir pan., nes atsakomybė krenta ant visos LB.

Pažvelgus i buvusią Tarybų

DRAUGAS, šeštadienis, 1993 m. spalio mėn. 2 d.

7

sesijų nutarimus, daug kas įgyvendinta, įsteigiant naujas Tarybas ekonominiams reikalams ir pan. Be abejo, tai vis naudingi darbai, ypač Lietuvai, tik tas gal silpnina LB uždavinius pačioje išeivijoje.

Prezidiumas, išsiuntinęs Tarybos nariams išsamią informaciją, paprašęs atsiliepiimų, savo sričių veiklos pranešimų raštu, tikisi, kad i šią LB Tarybos sesiją atvyks visi Tarybos nariai. Atvyks gerai pasiruošę, atvyks su siūlymais ir konkrečiais planais, vengiant retorikos ir graibylstės, kas kartais sesijose pasitaikydavo. Taigi šios sesijos laukia sunkūs uždaviniai, planuojant LB ateities veiklą, siekiant išlaikyti tvirtą, kūrybingą lietuvių išeiviją.

NAUJI VAIKŲ GLOBOS NAMAI

Krakių parapijos pastoracinis komitetas įsteigė Švč. Mergelės Marijos vaikų globos namus, kuriais rūpinasi klebonas R. Ramauskas. Globos namuose, išlaikomuose labdaros lėšomis, gyvena apie 30 vaikų.

KĄ LEIDŽIAMA MEDŽIOTI

Trakų rajono urėdijos miškuose iki kito pavasario leista sumedžioti 165 šernus, 112 stirnų, 38 elnius. Mažiausiai trejus metus Trakų miškuose nebus leista nušauti nė vieno briedžio, nes 1,000 hektarų miškų vidutiniškai ganosi tik pusantro plačiaračio.

KETVERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A.†A. PETRAS BURKAUSKAS

Minint mūsų mylimo Vyro, Tėvo ir Senelio, kurio netekome 1989 m. spalio mėn. 4 d., mirties sukaktį, šv. Mišios už velionį bus aukojamos š.m. spalio mėn. 4 d. Švč. M. Marijos Gimimo bažnyčioje, Marquette Parke.

Prašome gimines, draugus ir pažįstamus tą dieną prisiminti velionį Petrą savo maldoje.

Nuliūdę: žmona ir vaikai

A.†A. PRUDENCIJAI BIČKIENEI JOKUBAUSKIENEI

mirus, jos vyrą inž. STASĮ JOKUBAUSKĄ bei artimuosius nuodirdžiai užjaučiame ir kartu giliai liūdime.

Amerikos Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjungos Čikagos skyrius

Lietuvos kariuomenės savanoriui-kūrėjui

A.†A. Inž. PETRUI STEIKŪNUI

mirus, jo giminėms ir artimiesiems užuojautą reiškia ir kartu liūdi

Lietuvos Kūrėjų-Savanorių Čikagos skyriaus valdyba ir nariai

LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ SĄJUNGA

Turi laidotuvių patalpas visose Chicagos miesto apylinkėse ir priemiesčiuose.

Patarnavimas 24 val.

GAIDAS DAIMID

FUNERAL DIRECTORS
and EUDEIKIS FUNERAL HOME

BRIGHTON PARK 4330 S. CALIFORNIA AVE.
TOWN OF LAKE 4605 S. HERMITAGE AVE.
1-312-523-0440 OR 1-312-927-1741

LACK & SONS FUNERAL DIRECTORS

PALOS HILLS 11028 S. SOUTHWEST HIGHWAY
HICKORY HILLS 9236 S. ROBERTS ROAD
MARQUETTE PARK 6541 S. KEDZIE AVE.
ALL PHONES
1-708-974-4410

PETKUS & SON FUNERAL DIRECTORS

MARQUETTE PARK 2533 W. 71st STREET
CICERO 1446 S. 50th AVE.
PALOS HILLS 10201 S. ROBERTS ROAD
LEMONT 12401 S. ARCHER AVE. (& DERBY RD.)
LEMONT LOCATION OPENING SEPTEMBER, 1993
ALL PHONES
CHICAGO 1-312-476-2345
CHICAGO & SUBURBS 1-800-994-7600

We Ship UPS

Užsiimam maisto tiekimu (catering)

talman

delicatessen

Skaniausi Lietuviški gaminiai

2624 West 69th Street, Chicago, IL 60629

AMERICAN TRAVEL SERVICE

9439 S. KEDZIE AVENUE
EVERGREEN PARK, IL 60642
TEL. (708) 422-3000
FAX (708) 422-3163

Jau daugiau, negu 25 metai, kai mūsų agėtūra organizuoja grupines ir individualias keliones i Lietuvą ir kitus kraštus geriausiomis kainomis. Maloniai ir sąžiningai jus aptarnausime. Informacijai skambinti: 1-708-422-3000. Darbo val.: pirmadi., antradi., ketvdi. ir penktadi. 9 v.r. – 5 v. p.p. trečiadi. 9 v.r. – 7 v.v.

LIETUVOS AIDAI

Veda KAZĖ BRAZDŽIONYTĖ
Nuo trečiadienio iki penktadienio,
8:30 v.v. – 9:00 v.v.
Visos laidos iš WCEV stoties
1450 AM banga.

Adresas: 511 So. Nolton Ave.
Willow Springs, IL. 60480.

Tel.: (708) 839-2511. Tel.-FAX (708) 839-0870

Midland Federal
Savings and Loan Association

75 metus aptarnauja lietuvius

Indėliai iki \$100,000.00

Aprausti Federalinės valdžios

MARQUETTE PARK

2567 WEST 69th STREET

(1-312) 925-7400

BRIGHTON PARK

4040 ARCHER AVENUE

(1-312) 254-4470

BRIDGEVIEW

8929 S. HARLEM AVE.

(708) 598-9400

Kaip apsisaugoti nuo įvairių sukčių

1. Saugokitės tokių skolintojų, kurie atėję prie jūsų durų siūlo paskolą. Legalūs skolintojai neateis pas jus. Jie galbūt pasiūlys jums informacinį lapelį, bet nepasirodys ant jūsų slenksčio, siūlydami paskolą. Būkite labai atsargūs su asmenimis, kurie atėję pas jus siūlo paskolas.

2. Reikalaukite dokumentų. Niekad nesutikite su namo pagerinimo ar „home equity“ paskolomis be oficialios sutarties. Niekada nepasirašykite sutarties, kurios neperskaitėte, ne visai užpildėte, ar ne visai supratote. Visuomet reikalaukite kopijos dokumento, kurį jūs pasirašėte ir tai tuojau pat. Neleiskite niekam sutarties pasiimti ir pristatyti kopiją vėliau. Žmonės be skrupulų gali

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Margučio rengiami Kazio Sajos komedijos „Barakūdos“ spektakliai bus spalio 9 d. 7 val. vak. ir spalio 10 d. 3 val. p.p. Jaunimo centre. Sekmadienį, pasibaigus spektakliui, Jaunimo centro kavinėje rengiamos vaišės — pietūs. Visi kviečiami. Rengia Margutis.

Čikagos „Vaidilutės“ lietuvių teatras yra vienas iš dviejų JAV gyvuojančių lietuvių scenos vienetų. Jis be didesnės reklamos gyvuoja jau septyni metai. Spalio 31 d. Čikagos Jaunimo centre įvyks pirmoji šiame teatre premjera, suvaidinant labai retai kur statytą ir matytą P. Vaičiūno melodramą „Nuodėmingą angelą“.

Iki Kalėdų beliko tik trys mėnesiai. Našlaičių globos komitetas nori našlaičiams ir daugiaaukšmiams neturtingoms šeimoms (kuriai adresu turime ir tikrai žinome jų vargingą padėtį) pasiūsty šventinius dovanų siuntinėlius. Kviečiame visus, kurie nori ir gali, prisidėti ir padėti mums tai padaryti. Pieštukas, sąsiuvinis, šokolado plytelė, kakavos dėžutė, marškinėliai, kojinės ar kitas koks rūbėlis pradijungs vaikus Kalėdų metu Lietuvoje. O jei kas dar po doleri-kita paaukos, tai galėsime daug dovanėlių pasiūsty. Dovanas prašome atvežti ar atsiųsti į Vyresniųjų Lietuvių centrą — „Seklyčią“, 2711 West 71 St., Chicago, IL 60629.

Birutė ir Paulius Gyliai, nors ir tolokai gyvendami nuo didesnių lietuvių susibūrimo židinių — Olympia mieste, Washingtono valstijoje, dažnai remia mūsų tautinę veiklą. Jie ir dabar „Draugo“ išleidę sumažinimui atsiuntė 100 dol. čekį, už kurį tariame nuosirdų aciu.

x **Brighton Parko Lietuvių namų** savininkų draugija rengia 32-ąjį jubiliejinį balių š.m. spalio 9 d. šeštadienį, 7 v.v. Saulių salėje, 2417 W. 43 St. Bus meninė programa, šilta vakarienė, veiks baras. Šokiams gros K. Ramanauškas. Kviečiame visus atvykti. (sk.)

x Greit parduodu vienos ir dviejų šeimų namus Chicagoje ir apylinkėse. Skambinkite **RE/MAX REALTORS**, Rimas Stankus, tel. (312) 586-5959 arba (708) 425-7161. (sk.)

x **Optical Studio**, 2620 W. 71st St., Chicago, IL 60629, tel. 312-778-6766. Kreiptis į Aldoną Kaminskienę. Darbo val.: trečd.-penkt. 1 v. p.p. 5-30 v.v., ketvd. 10 v.v.-6 v.v., šešt. 10 v.v.-1 v. p.p. Pirmad. ir antrd. uždaryta. (sk.)

x **Baltic Monuments, Inc.**, 2621 W. 71 Street, Chicago, IL. Tel. (312) 476-2882. Visų rūšių paminklai, žemiausios kainos, geriausiomis sąlygomis. (sk.)

x **Ligos draudimas** atvykusiems iš Lietuvos ir kitų kraštų. Kreiptis pas A. Lauraitį, A. & L. Insurance Agency, 4651 S. Ashland Ave., Chicago, IL 60609. Tel. 1-312-523-9191. (sk.)

x **SAGIL'S** restoranai yra lietuviška valgykla su daugybe skaniausių lietuviškų patiekalų. Neatsilankę nežinosite, kaip gausiai, gardžiai ir nebrangiai galite pas mus papiegti. Sav. J. Liutikienė ir I. Naujokienė, „Sagil's“, 6814 W. 87 St., Burbank, IL 60459, tel. 708-598-0685. (sk.)

JAV LB teisės patarėjas adv. Saulius Kuprys kalbės apie JAV LB organų vienetų ir asmenų teisinę atsakomybę, pareigas ir kompetenciją JAV LB Tarybos sesijoje Embassy Suites Hotel spalio 9 d. prieš pietus. JAV LB yra inkorporuota Illinois valstijoje kaip pelno nesiekianti korporacija ir tvarkosi pagal Illinois valstijos įstatymus.

Vytauto Valatkaičio pranešimas apie darbą Lietuvoje bus sekmadienį, spalio 10 d., Lemonte, Pasaulio lietuvių centro Bočių menėje, 12:30 val. p.p. (po Mišių). Ruošia „Saulutė“. Visi kviečiami.

Vyresniųjų lietuvių centre — Seklyčioje, spalio 6 d., trečiądienį, 2 val. p.p. ruošiamas madų paroda. Modelius vyresniųjų centro pajėgos. Kviečiame visus gausiai dalyvauti. Bus bendri pietūs. Atvykite!

Dienos išvyką į Candlelight Dinner teatrą planuoja Vyresniųjų lietuvių centras spalio 14 d. ketvirtadienį, pamatyti muzikinį spektaklį „Oliver“. Kviečiame registruotis iš anksto, dėl informacijų skambinkite 312-476-2655, arba užsiekite asmeniškai.

Mr. & Mrs. Joseph Kaspar, „Delta Lounge“ savininkai, Burbank, IL, negalėdami dalyvauti „Draugo“ bankete, paaukojo 100 dol. Ačiu.

x **DĖMESIO DETROITO LIETUVIAI!** Lituanica Commerce & Cargo, Inc. spalio 17 d., lapkričio 7 d., nuo 9 v.v.—2 v.p.p. priims siuntas 25335 W. 9 Mile Rd., Southfield, MI. Garantuos ir pats pigiausias patarnavimas. Kainos laivu virš 100 sv. — 57 ct. sv., oro linija virš 40 sv. — \$2.45 sv. Labdaros siuntoms muitų nėra. LITUANICA C&C INC. 6607 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629. Tel. 1-312-585-8700. (sk.)

x **Daytona Beach, FL parduodu „condominium“** 4 aukšte; keltuvai. Skersai gatvės — jūra; 4% kambario, 2 miegamieji, 2 vonios; graži virtuvė; 1,300 kvad. pėdų, \$85,000. Taip pat parduodu namą Daytona Beach, FL arti jūros; \$65,000. Kreiptis: tel. 904-253-8876. (sk.)

x **NAMAMS PIRKTI PASKOLOS** duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuomščiais. Kreiptis į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road — Tel. (312) 847-7747. (sk.)

x **DĖMESIO! Dar turime pilnus komplektus:** Lietuvių Enciklopedijos 37 t., Enciklopedija Lituanica, 6 t., Vinco Krėvės raštai, 6 t. Taip pat siunčiame į Lietuvą per agentūras, kainą 60-80 ct. už svarą. Teirautis: J. Kapočius, P.O. Box 752 Cotuit, MA, 02635, tel. 1-508-428-6991. (sk.)

x **Ieškote darbo?** Norėtumė geriau susipažinti su nauja socialine bei kultūrine aplinka? Pasiilgote šiuolaikinės lietuviškos muzikos? Jūsų geriausias bičiulis ir patarėjas — radijo laida VAIRAS, perduodama kas sekmadienį nuo 10 iki 11 v.v. iš WNDZ 750 AM. Mūsų adresas: VAIRAS, WNDZ Radio, 5306 W. Lawrence, Chicago, IL 60630. Galite skambinti darbo dienomis po RYTMEČIO EKSPRESO 10:30 v.v. red. tel. 312-286-1616. Jūsų paslaugoms — VAIRAS! (sk.)

Lietuvių Katalikų labdarų sąjungos susirinkime (iš kairės): Kazimieras Rožanskas, Irena Žukienė, Apolonia Steponavičienė, Aukšė Kane, dr. Linas Sidrys, Aušra Tauginaitė, Regina Saulis.

PAGERBTAS STASYS DŽIUGAS

Stasys Džiugas pradėjo „Drauge“ dirbti 1975 metų vasario mėnesį kaip reikalų vedėjas, pakviestas tuometinio administratoriaus kun. Petro Čiurkio į mirusio reikalų vedėjo Jono Valaičio vietą. Toms pareigoms S. Džiugas buvo netrukus patvirtintas Lietuvių Katalikų labdarų sąjungos posėdyje ir priimtas pilnateisiu draugijos nariu. Per metų eilę jis buvo atsakingas už susitarimus su klientais, „Draugo“ spausdintuvėse spausdinant knygas, žurnalus, laikraščius ir įvairiausias smulkesnius spaudinius, o taip pat už kitus administracijos darbus. Be to, nuolat talkininkavo redakcijai, rašydamas įvairias smulkias žinutes apie aukotojus, keldamas aukas, aprašydamas geradarius ir svečius, atsilankiusius „Drauge“.

Atsiveikinant „Draugo“ redakcijos, administracijos, raštinių, leidyklos bei spausdintuvės darbuotojai rugsėjo 29 d. susirinko į St. Džiugo bei jo žmonos Sofijos pagerbimo pobuvį „Mabentos“ restorane, kur yra ne tik lietuviškų patiekalų, bet ir padavėjos lietuviškos.

Pobuvį pradėjo Vytautas Radzius, pasidžiaugdamas draugišku ir efektyviu bendradarbiavimu su St. Džiugu „Draugo“ bei leidyklos administraciniuose reikaluose. „Draugo“ administratorius kun. Petras Cibulskis dėkojo už ilgametę sėkmingą S. Džiugo tarnybą „Drauge“, o vaišės malda palaimino kun. Vytautas Bagdanavičius. „Draugo“ tarnautojų vardu linkėjimų kupletus, kortelę ir plačią tautinę juostą įteikė Nijolė Užbalienė. „Atostogauti“ išeinantį Stasį su linkėjimais palydėjo Česlovas Grincevičius, įteikdamas didelę pypkę su lietuviško kipšiuo galva. Gal ir todėl, kad po administracinio darbo spaudė Stasys Džiugas, kipšiuo pypkės dūmą traukdamas, susigundytų vėl sugrįžti į vaikų literatūros, poezijos barus ir greta „Kiškučio vardinį“, išleistų 1953 m., dar parašytų kelias eilėraščių knygas mūsų mažiesiems.

Stasys Džiugas

Čikagiečiams nebūtina pakelti į Londoną (Angliją), kad galėtų pasivažinėti londoniškais, dviejų aukštų autobusais. Chicago Motor Coach bendrovė pavažinėja žmones ir aprodo miestą tokiais autobusais; paprastai pasivažinėjimas trunka 2 valandas, bet galima važiuoti ir trumpiau. Suinteresuotieji gali paskambinti 922-9819 ir sužinoti daugiau apie šią įdomybę.

x **Kalėdiniai siuntiniai** Lietuvoje bus prieš Kalėdas, jei pristatysite juos į Baltia Express iki lapkričio 1 d. adresu: 3782 W. 79 St., Chicago, IL 60652, tel. 1-800-SPARNAI arba 1-800-772-7624. (sk.)

x Šios aukos buvo gautos padėti mūsų Tėvynės vaikams: Mina Stevens \$50, A. Baltrušaitis \$50, Barbara Boerner \$25. „Saulutė“, Lietuvos našlaičių globos būrelis, nuosirdžiai dėkoja. Aukos nurašomos nuo mokesčių ir siunčiamos: „Saulutė“, 419 Weidner Rd., Buffalo Grove, IL 60089. (sk.)

x **DĖMESIO VIDEO APARATŲ SAVININKAI!** Norėdami tikrai kokybiškai išvesti video įrašus iš Lietuvoje naudojamos PAL sistemos į amerikietišką NTSC ir atvirkščiai, kreipkitės į INTERVIDEO. Su moderniausia „digital“ aparatu, už prieinamą kainą mes perrašome viso pasaulio video ir filmo formatus. Mūsų adresas: INTERVIDEO, 3533 S. ARCHER AVE., CHICAGO, IL 60609, Tel. 312-927-9091. Sav. Petras Bernotas. (sk.)

x **Prieš užsisakydami paminklą**, aplankykite St. Casimir Memorial, 3914 W. 111th St. Turime didelį pasirinkimą: matysite granito spalvą, dydį ir t.t. Gaminame paminklus mūsų dirbtuvėje pagal jūsų pageidavimą — brėžinius. Prieš pastatant paminklą, galėsite apžiūrėti ir įsitikinti, kad jis padarytas, kaip buvo jūsų pageidauta. Sav. Lilija ir Vilimas Nelsonai. Tel. 312-233-6335. (sk.)

DARBINGAS SUSIRINKIMAS

Šių metų rugpjūčio 26 dieną įvyko Lietuvių Katalikų labdarų sąjungos susirinkimas. Apžvelgti atlikti darbai, svarstyti tolimesni darbai ir galimybės.

Dr. Linas Sidrys papasakojo apie atkuriamą Sv. Jokūbo ligoninę Vilniuje. Tai pirmoji katalikiška ligoninė jau Nepriklausomoje Lietuvoje. Ligoninė sena, smarkiai apleista, reikia didelio remonto, trūksta diagnostikos aparatūros, instrumentų, vaistų. Kai kurie seni pastatai yra istoriniai paminklai, todėl restauruoti juos reikia ypą atsargiai. Lietuvių Katalikų labdarų sąjungos lėšomis suremontuota Sv. Jokūbo ligoninės koplyčia. Taip pat mūsų lėšomis išleista labai reikalingas informacinis reklaminis leidinukas lietuvių-anglų kalba, kuris padės telkiant pagalbą. Jame išdėstytos pagrindinės atstatomos, modernizuojamos ligoninės problemos.

Lietuvių Katalikų labdarų sąjunga planuoja ir ateityje padėti katalikiškoms ligoninėms darbuose.

Iki šiol mūsų sąjunga daugiausia rėmė Lietuvos medicinos poreikius. Problemų šioje srityje iš tikro labai daug, bet mažai rašo apie jas Lietuvos laikraščiai, kurie dideliu tiražu pasiekia išeivijos skaitytojus. Spaudoje labai pasigendama pačių ligonių svarstymų apie esamą padėtį Lietuvos medicinoje.

Susirinkime buvo apžvelgtas „ALD“ (Aid for Lithuania's disabled) veikla. Šis komitetas prie Lietuvių Katalikų labdarų sąjungos rūpinasi pagalba Lietuvos invalidams. Apolonia Steponavičienė, šio komiteto atstovė, tarėsi dėl būsimų labdarų bėdų, kurie įvyks ateinančių metų pavasarį. Ateitinių namuose. Buvo tariamasi dėl naujo sandėlio parūpinimo aukojamiems daiktams laikyti. Labdara gausėja ir esama pastogė per mažą.

Dr. Linas Sidrys pasiūlė svarstymui naują projektą: Lietuvos vyresnių klasių mokslinių mokymąsi Čikagos valdiko mokykloje. Darbas Sąjungoje vyksta nadingai. Ieškoma būdų, kaip pagelbėti Lietuvai atsistatyti ir atsinaujinti. Kviečiame Lietuvių Katalikų labdarų sąjungos rėmėjus neužmiršti savo katalikiško labdarų darbus. Apolonia Steponavičienė

ATSIŪSTA PAMINĖTI

• „Pasaulio lietuvis“, 1993 m. rugpjūtis-rugsėjis, nr. 8-9. Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybos mėnesinis leidinys, redaguojamas Broniaus Nainio, administruojamas Baniutės Kronienės. Redakcijos

talkininkas — Edvardas Tuskenis, o redakciniam kolektyvui yra dar Kęstutis Sušinskas, Audronė Norušienė, korektūros skaito Baniutė Kronienė ir Juozas Masilionis. Žurnalas gražiai spausdinamas „Draugo“ spaustuveje Čikagoje. „Pasaulio lietuvis“ apima visuomeninę, kultūrinę, švietimo ir auklėjimo, jaunimo, sporto ir kitą mūsų tautiečių veiklą visame pasaulyje už Lietuvos ribų, o taip pat ir tėvynėje, todėl jis visuomet yra įdomiausias pažintinė prasmė.

• „Eglutė“, 1993 m. rugsėjis. Tai mėnesinis lietuviškas laikraštėlis lietuvių vaikams išeivijoje. Išeina 10 numerių per metus. Redaguoja Nijolė Nausėdienė, administruoja Nekaltai Pradėtosios Marijos seserys Putnam, CT, leidžia JAV LB Švietimo taryba. Džiugu, kad ir redakcijos pasikeitimai per daug nepakeitė „Eglutės“ — ji tokia pat patraukli, įdomi, įvairi, mažiems skaitytojams tikrai gera dovana ir, be abejo, laukiamas viešnia.

• „Skautų aidas“, 1993 m. rugsėjis, nr. 7. Redaguoja v.s. Antanas Saulaitis ir Pelėdų skiltis, spausdinamas Čikagoje. Administratorė — Albina Ramanaušienė, leidžia LSS Tarybos Pirmia. Pagaliau ilgai lauktasis-sukaktuvinis „Skautų aidas“ numeris. Žurnalui — 70 metų (pradėtas leisti 1923 kovo 15 d. Šiauliuose). Šiame numeryje labai įdomu (ypač to nežinojusiems) susipažinti su „Skautų aidas“ keliu, redaktoriais — senaisiais ir ne tiek senais, — pamatyti daugelio metų viršelio nuotraukas, skaityti apie sukaityvius šventės džiaugsmą, taip ilgai gyvuojančių, skautiškos minties žurnalų. Šis numeris tikrai laikytinas, nes jame sukaityta daug istorinės, įdomios medžiagos. Reikia tikėtis, kad sukaityvinėmis temomis „Skautų aidas“ aidas dar ir kituose numeriuose, nes 70 metų — netrumpas laiko tarpas ir jo apžvalgos neįmanoma sugrūsti į 22 puslapius.

• „Aušra“, Lenkijos lietuvių dvisavaitis žurnalas. Leidžia „Aušros“ leidykla, redaguoja S. Birgelis, A. Sitaras. Mus pasiekė 1993 m. nr. 16-30. Žurnalo gale šį kartą pastebime naują priedą — „Aušrelė“ — skirtą jaunesniesiems skaitytojams. Jame kelios pasakos, liaudies medicinos žiupsnelis ir kiti įvairumai. Reikia tikėtis, kad šis priedelis bus ir vėlesniuose numeriuose. Šiame medžiaga žurnale labai įvairi ir įdomi. Ypač akį patraukia pirmasis (įvadinis) straipsnelis „Pasienyje — idomu“, ir užrašas po nuotrauka: „Esti momentu, kai eilėje prie šios perėjimo būna dvigubai daugiau žmonių, negu jų iš viso gyvena Lazdijuose“.

• Ilga, niūriais rudens vakarais smagu atsistoti patogioje kėdėje su ištikimu „Draugo“.

Advokatas

GINTARAS P. ČEPĖNAS
2649 W. 63 St., Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 776-5162
14325 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441
Tel. (708) 301-4866
Valandos pagal susitarimą

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v.v. iki 1 val. d.

ADVOKATAS
Vytenis Lietuvninkas
2501 W. 69th Street
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 778-0800
Valandos pagal susitarimą

„Draugo“ bankete rugsėjo 26 d. Martinique salėje susitiko svečiai (iš kairės): Jurgis Lendraitis, Danutė Bindokienė, Petras Jokubauskas, Virginija Jokubauskienė, dr. Leonidas Ragas ir Viligailė Lendraitienė. Nuotr. Jono Tamulaičio